**MUUDATUSETTEPANEKUD 001-122**
Väliskomisjon

**Raport**
**Knut Fleckenstein, José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra** **A8-0174/2019**
Ühinemiseelse abi rahastamisvahend (IPA III)

Ettepanek võtta vastu määrus (COM(2018)0465 – C8-0274/2018 – 2018/0247(COD))

---

**Muudatusettepanek 1**

**Ettepanek võtta vastu määrus**
**Põhjendus 2**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| (2) Ühinemiseelse ***rahastamisvahendi eesmärgid erinevad põhimõtteliselt liidu välistegevuse üldeesmärkidest, sest selle rahastamisvahendiga soovitakse*** valmistada I lisas loetletud ***abisaajaid*** ette tulevikus ELiga liitumiseks ning toetada nende ühinemisprotsessi. ***Seega*** on ***ülimalt oluline, et*** laienemise toetamiseks ***on eraldi rahastamisvahend*** ja ***tagada samas selle kooskõla*** liidu välistegevuse üldeesmärkidega ning eelkõige naabruspoliitika, ***arengu*** ja rahvusvahelise koostöö rahastamisvahendiga. | (2) Ühinemiseelse ***abi rahastamisvahendi eesmärk on*** valmistada I lisas loetletud ***abisaajariike (edaspidi „abisaajad“)*** ette tulevikus ELiga liitumiseks ning toetada nende ühinemisprotsessi***, võttes arvesse Euroopa Liidu lepingu artiklis 21 sätestatud liidu välistegevuse üldeesmärke, sealhulgas põhiõiguste ja aluspõhimõtete austamist ning inimõiguste, demokraatia ja õigusriigi põhimõtte kaitsmist ja edendamist***. ***Ühinemisprotsessi eripära tõttu*** on ***eraldiseisva rahastamisvahendi kasutamine*** laienemise toetamiseks ***põhjendatud, kuid selle eesmärgid*** ja ***toimimine peaks olema kooskõlas*** liidu välistegevuse üldeesmärkidega ning eelkõige naabruspoliitika, ***arengu-*** ja rahvusvahelise koostöö rahastamisvahendiga ***ja neid täiendama***. |

**Muudatusettepanek 2**

**Ettepanek võtta vastu määrus**
**Põhjendus 3**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| (3) Euroopa Liidu lepingu artiklis 49 on sätestatud, et liidu liikmeks saamise avalduse võib esitada iga Euroopa riik, kes austab selliseid väärtusi nagu inimväärikuse austamine, vabadus, demokraatia, võrdsus, õigusriik ja inimõiguste, kaasa arvatud vähemuste hulka kuuluvate isikute õiguste austamine ning võtab endale kohustuse neid väärtusi edendada. ***Euroopa riik, kes on esitanud liidu liikmeks saamise avalduse, võib liikmeks saada üksnes siis, kui on leidnud kinnitust, et ta vastab 1993. aasta juunis Kopenhaagenis toimunud Euroopa Ülemkogu kohtumisel kehtestatud liikmelisuse kriteeriumidele („Kopenhaageni kriteeriumid“), ning tingimusel, et liit suudab uue liikme integreerida. Kopenhaageni kriteeriumid käsitlevad demokraatiat, õigusriigi põhimõtet, inimõigusi ning vähemuste austamist ja kaitset tagavate institutsioonide stabiilsust, toimiva turumajanduse olemasolu, suutlikkust toime tulla konkurentsisurve ja turujõududega liidus ning võimet mitte üksnes kasutada aluslepingute järgseid õigusi, vaid täita ka neis sätestatud kohustusi, sealhulgas järgida poliitilise ning majandus- ja rahaliidu eesmärke.*** | (3) Euroopa Liidu lepingu artiklis 49 on sätestatud, et liidu liikmeks saamise avalduse võib esitada iga Euroopa riik, kes austab selliseid väärtusi nagu inimväärikuse austamine, vabadus, demokraatia, võrdsus, õigusriik ja inimõiguste, kaasa arvatud vähemuste hulka kuuluvate isikute õiguste austamine ning võtab endale kohustuse neid väärtusi edendada. ***Need on liikmesriikide ühised väärtused ühiskonnas, kus valitsevad pluralism, mittediskrimineerimine, sallivus, õiglus, solidaarsus ning naiste ja meeste võrdõiguslikkus.*** |

**Muudatusettepanek 3**

**Ettepanek võtta vastu määrus**
**Põhjendus 4**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| (4) Laienemisprotsess rajaneb kindlaksmääratud kriteeriumidel ning õiglasel ja rangel tingimuslikkusel. Iga abisaajat hinnatakse vaid tema enda saavutuste põhjal. Tehtud edusammude hindamise ja puudujääkide | (4) Laienemisprotsess rajaneb kindlaksmääratud kriteeriumidel ning õiglasel ja rangel tingimuslikkusel. Iga abisaajat hinnatakse vaid tema enda saavutuste põhjal. Tehtud edusammude hindamise ja puudujääkide |

kindlakstegemise eesmärk on pakkuda I lisas loetletud abisaajatele stiimuleid ja suuniseid vajalike ulatuslike reformide jätkamiseks. Selleks et laienemisväljavaadetest saaks reaalsus, on jätkuvalt väga oluline kindel juhindumine põhimõttest „põhialused kõigepealt“*14*. Ühinemise edenemine oleneb sellest, kuivõrd taotleja austab liidu väärtusi ning suudab viia ellu reforme, mis on vajalikud selleks, et viia riigi poliitilised, institutsioonilised, õigus-, haldus- ja majandussüsteemid vastavusse liidu eeskirjade, nõuete, poliitika ja tavadega.

kindlakstegemise eesmärk on pakkuda I lisas loetletud abisaajatele stiimuleid ja suuniseid vajalike ulatuslike reformide jätkamiseks. Selleks et laienemisväljavaadetest saaks reaalsus, on jätkuvalt väga oluline kindel juhindumine põhimõttest „põhialused kõigepealt“*15*. ***Laienemisprotsessi olulisteks elementideks, mis on äärmiselt tähtsad ka kogu liidu julgeoleku ja stabiilsuse jaoks, on ka heanaaberlikud suhted ja piirkondlik koostöö, mille aluseks on kahepoolsete vaidluste lõplik, kaasav ja siduv lahendamine.*** Ühinemise edenemine oleneb sellest, kuivõrd taotleja austab liidu väärtusi ning suudab viia ellu ***ja rakendada*** reforme, mis on vajalikud selleks, et viia riigi poliitilised, institutsioonilised, õigus-, ***sotsiaal-,*** haldus- ja majandussüsteemid vastavusse liidu eeskirjade, nõuete, poliitika ja tavadega. ***Läbirääkimisraamistikuga on ette nähtud kriteeriumid, mille alusel hinnatakse iga kandidaatriigiga peetavate ühinemisläbirääkimiste edusamme.***

---

15 Põhimõttega „põhialused kõigepealt“ ühendatakse õigusriigi põhimõte ja põhiõigused ühinemisprotsessi teise kahe olulise valdkonnaga majanduse juhtimisega (suurem keskendumine majandusarengule ja konkurentsivõime suurendamisele) ning demokraatlike institutsioonide ja avaliku halduse reformi tõhustamisega. Kõik kolm põhialust on kandidaatriikide ja potentsiaalsete kandidaatide reformiprotsessi jaoks määrava tähtsusega ning hõlmavad kodanike jaoks kõige olulisemaid küsimusi.

15 Põhimõttega „põhialused kõigepealt“ ühendatakse õigusriigi põhimõte ja põhiõigused ühinemisprotsessi teise kahe olulise valdkonnaga majanduse juhtimisega (suurem keskendumine majandusarengule ja konkurentsivõime suurendamisele) ning demokraatlike institutsioonide ja avaliku halduse reformi tõhustamisega. Kõik kolm põhialust on kandidaatriikide ja potentsiaalsete kandidaatide reformiprotsessi jaoks määrava tähtsusega ning hõlmavad kodanike jaoks kõige olulisemaid küsimusi.

**Muudatusettepanek 4**

**Ettepanek võtta vastu määrus**
**Põhjendus 4 a (uus)**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| | ***(4 a) Iga Euroopa riik, kes on avaldanud soovi liiduga ühineda, võib saada liidu liikmeks, kuid üksnes siis, kui on leidnud*** |

| | |
|---|---|
| | ***kinnitust, et riik vastab täielikult 1993. aasta juunis Kopenhaagenis toimunud Euroopa Ülemkogu kohtumisel kehtestatud ühinemiskriteeriumidele (edaspidi „Kopenhaageni kriteeriumid“), ning tingimusel, et liit suudab uue liikme integreerida. Kopenhaageni kriteeriumid käsitlevad demokraatiat, õigusriigi põhimõtet, inimõigusi ning vähemuste austamist ja kaitset tagavate institutsioonide stabiilsust, toimiva turumajanduse olemasolu, suutlikkust tulla toime konkurentsisurve ja turujõududega liidus ning võimet mitte üksnes kasutada aluslepingute järgseid õigusi, vaid täita ka neis sätestatud kohustusi, sealhulgas saavutada poliitilise ning majandus- ja rahaliidu eesmärgid.*** |

**Muudatusettepanek 5**
**Ettepanek võtta vastu määrus**
**Põhjendus 5**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| (5) ***Liidu laienemispoliitika*** on ***investeering Euroopa rahusse***, ***julgeolekusse*** ja ***stabiilsusse***. Seeläbi suurendatakse nii liidu kui ka tulevaste liikmesriikide majanduslikke ja kaubandusvõimalusi. ELi liikmeks saamise väljavaatel on märkimisväärne ümberkujundav mõju, mis hõlmab positiivseid demokraatlikke, poliitilisi, majanduslikke ja ühiskondlikke muutusi. | (5) ***Laienemispoliitika*** on ***liidu välistegevuse lahutamatu osa***, ***mis aitab samuti kaasa rahule, julgeolekule, heaolule*** ja ***stabiilsusele nii liidus kui ka väljaspool selle piire***. Seeläbi suurendatakse nii liidu kui ka tulevaste liikmesriikide majanduslikke ja kaubandusvõimalusi***, järgides progressiivse integratsiooni põhimõtet, et tagada abisaajate sujuv ümberkujundamine***. ELi liikmeks saamise väljavaatel on märkimisväärne ümberkujundav mõju, mis hõlmab positiivseid demokraatlikke, poliitilisi, majanduslikke ja ühiskondlikke muutusi. |

**Muudatusettepanek 6**

**Ettepanek võtta vastu määrus**
**Põhjendus 7**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| (7) Abi andmisel tuleks järgida ka | (7) Abi andmisel tuleks järgida ka |

kokkuleppeid, mis liit on sõlminud ***I lisas loetletud*** abisaajatega. Abi peaks peamiselt keskenduma sellele, et aidata ***I lisas loetletud*** abisaajatel tugevdada demokraatlikke institutsioone ja õigusriiki, reformida kohtusüsteemi ja avalikku haldust, austada põhiõigusi ning edendada soolist võrdõiguslikkust, sallivust, sotsiaalset kaasatust ja mittediskrimineerimist. Samuti tuleks abiga toetada Euroopa sotsiaalõiguste samba***[16]*** raames kindlaks määratud keskseid põhimõtteid ja õigusi. Abiga tuleks jätkuvalt toetada nende jõupingutusi edendada piirkondlikku, makropiirkondlikku ja piiriülest koostööd ning territoriaalset arengut, sealhulgas liidu makropiirkondlike strateegiate rakendamise kaudu. Ühtlasi peaks abi edendama nende majanduslikku ja sotsiaalset arengut ning majandusjuhtimist, et toetada aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu tegevuskava, sealhulgas regionaalarengu, põllumajanduse, maaelu arengu ning sotsiaal- ja tööhõivepoliitika rakendamise ning digitaalmajanduse ja -ühiskonna arendamisega, samuti kooskõlas Lääne-Balkani riikide digitaalarengu tegevuskava juhtalgatusega.

***rahvusvahelisi*** kokkuleppeid, mis liit on sõlminud***, muu hulgas*** abisaajatega. Abi peaks peamiselt keskenduma sellele, et aidata abisaajatel tugevdada demokraatlikke institutsioone ja õigusriiki, reformida kohtusüsteemi ja avalikku haldust, austada põhiõigusi***, sealhulgas vähemuste õigusi,*** ning edendada soolist võrdõiguslikkust, sallivust, sotsiaalset kaasatust***, töötajate õigusi käsitlevate rahvusvaheliste tööstandardite järgimist*** ja ***haavatavate rühmade, sh laste ja puudega inimeste*** mittediskrimineerimist. Samuti tuleks abiga toetada ***seda, et abisaajad järgiksid*** Euroopa sotsiaalõiguste samba***[17]*** raames kindlaks määratud keskseid põhimõtteid ja õigusi***, sotsiaalset turumajandust ja lähenemist sotsiaalsele õigustikule***. Abiga tuleks jätkuvalt toetada nende jõupingutusi edendada piirkondlikku, makropiirkondlikku ja piiriülest koostööd ning territoriaalset arengut, sealhulgas liidu makropiirkondlike strateegiate rakendamise kaudu***, eesmärgiga arendada heanaaberlikke suhteid ning toetada leppimist***. Ühtlasi peaks abi ***toetama valdkondlikke piirkondlikke koostööstruktuure ning*** edendama nende majanduslikku ja sotsiaalset arengut ning majandusjuhtimist, ***tugevdama majanduslikku integratsiooni liidu ühtsel turul, sealhulgas tollikoostööd, edendama avatud ja õiglast kaubandust,*** et toetada aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu tegevuskava, sealhulgas regionaalarengu***, ühtekuuluvuse ja kaasamise***, põllumajanduse, maaelu arengu ning sotsiaal- ja tööhõivepoliitika rakendamise ning digitaalmajanduse ja -ühiskonna arendamisega, samuti kooskõlas Lääne-Balkani riikide digitaalarengu tegevuskava juhtalgatusega.

[17] Euroopa Parlament, nõukogu ja komisjon kuulutasid Euroopa sotsiaalõiguste samba üksmeelselt välja 17. novembril 2017 Göteborgis õiglase töö ja majanduskasvu teemalisel sotsiaaltippkohtumisel.

[17] Euroopa Parlament, nõukogu ja komisjon kuulutasid Euroopa sotsiaalõiguste samba üksmeelselt välja 17. novembril 2017 Göteborgis õiglase töö ja majanduskasvu teemalisel sotsiaaltippkohtumisel.

**Muudatusettepanek 7**

**Ettepanek võtta vastu määrus**
**Põhjendus 7 a (uus)**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| | ***(7 a) Võttes arvesse reformiprotsessi ümberkujundavat olemust laienemisprotsessi ajal kandidaatriikides, peaks liit tõhustama oma jõupingutusi, et eraldada ELi vahendeid esmatähtsatele valdkondadele, nagu institutsioonide arendamine ja julgeoleku suurendamine, ning pakkuma kandidaatriikidele suuremat tuge projektide rakendamisel, et kaitsta kandidaatriike liiduvälise mõju eest.*** |

**Muudatusettepanek 8**

**Ettepanek võtta vastu määrus**
**Põhjendus 7 b (uus)**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| | ***(7 b) Liidu jõupingutustest kandidaatriikide reformide toetamisel ühinemiseelse abi rahastamisvahendist tuleks kandidaatriikides ja ka liikmesriikides tõhusalt teada anda. Liit peaks seetõttu tõhustama teabe edastamise ja teavituskampaaniatega seotud jõupingutusi, et ühinemiseelse abi rahastamisvahend kui laienemispiirkonna stabiilsuse ja rahu edendamise vahend oleks nähtavam.*** |

**Muudatusettepanek 9**

**Ettepanek võtta vastu määrus**
**Põhjendus 7 c (uus)**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| | ***(7 c) Tugi ja eelarvevahendid on institutsioonide ülesehitamise seisukohast üldtunnustatult olulised ning institutsioonide ülesehitamine omakorda*** |

| | |
|---|---|
| | ***aitab ennetada võimalikke julgeolekuprobleeme ja takistada võimalikke tulevasi ebaseaduslikke rändevoogusid liikmesriikidesse.*** |

**Muudatusettepanek 10**

**Ettepanek võtta vastu määrus**
**Põhjendus 9**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| (9) Julgeolekuvaldkonnas on liidu ja I lisas loetletud abisaajate strateegiline ja operatiivkoostöö hädavajalik, et julgeoleku- ja ***terrorismiohtudega*** tulemuslikult ja tõhusalt toime tulla. | (9) Julgeolekuvaldkonnas ***ja kaitsesektori reformi küsimuses*** on liidu ja I lisas loetletud abisaajate ***tõhustatud*** strateegiline ja operatiivkoostöö hädavajalik, et julgeoleku- ja ***terrorismiohtude ning organiseeritud kuritegevusega*** tulemuslikult ja tõhusalt toime tulla. |

**Muudatusettepanek 11**

**Ettepanek võtta vastu määrus**
**Põhjendus 9 a (uus)**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| | ***(9 a) Käesoleva määrusega asutatud rahastamisvahendi meetmetega tuleks aidata abisaajatel järk-järgult üle võtta ka ühine välis- ja julgeolekupoliitika, sealhulgas piiravad meetmed, ning järgida liidu laiemat välispoliitikat rahvusvahelistes institutsioonides ja mitmepoolsetel foorumitel. Komisjon peaks ergutama abisaajaid, et nad toetaksid reeglitel ja väärtustel põhinevat maailmakorda ning teeksid koostööd mitmepoolsuse ja rahvusvahelise kaubandussüsteemi edasisel tugevdamisel, sh WTO reformide edendamisel.*** |

**Muudatusettepanek 12**

**Ettepanek võtta vastu määrus**
**Põhjendus 10**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| (10) ***Oluline on veelgi tugevdada rändealast koostööd***, sealhulgas ***piirihaldust, et tagada*** rahvusvahelise kaitse ***kättesaadavus***, ***jagada olulist teavet***, ***suurendada*** rändest ***tulenevat kasu arengule***, ***hõlbustada seaduslikku ja tööjõurännet***, ***tugevdada*** piirikontrolli ***ning ühiselt võidelda*** ebaseadusliku ***rände,*** inimkaubanduse ja ***rändajate*** ebaseadusliku üle piiri toimetamise vastu. | (10) ***Rändealane koostöö***, sealhulgas ***piirihaldus ja -kontroll,*** rahvusvahelise kaitse ***kättesaadavuse tagamine***, ***olulise teabe jagamine***, rändest ***tuleneva arengukasu suurendamine***, ***seadusliku ja tööjõurände hõlbustamine***, piirikontrolli ***ja jõupingutuste tugevdamine*** ebaseadusliku ***ja sundrände takistamiseks ja vähendamiseks ning võitlus*** inimkaubanduse ja ***inimeste*** ebaseadusliku üle piiri toimetamise vastu ***on liidu ja abisaajate vahelise koostöö oluline aspekt***. |

**Muudatusettepanek 13**

**Ettepanek võtta vastu määrus**
**Põhjendus 11**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| (11) ***Enamikule I lisas loetletud abisaajatest jätkuvalt peamiseks väljakutseks olev õigusriigi tugevdamine***, ***sealhulgas korruptsiooni*** ja organiseeritud kuritegevuse vastane võitlus***,*** ning hea valitsemistava, sealhulgas avaliku halduse reformi tugevdamine on ***abisaajatele oluline liidule lähenemiseks*** ning ***hiljem*** liidu liikmelisusega kaasnevate kohustuste täielikuks täitmiseks. Pidades silmas nendes valdkondades ellu viidavate reformide pikemaajalist laadi ja vajadust saavutada tulemusi, peaks käesoleva määruse alusel antav finantsabi olema ***suunatud I lisas loetletud abisaajatele kehtestatud nõuete rahuldamiseks*** võimalikult varakult. | (11) ***Õigusriigi tugevdamine, sealhulgas kohtusüsteemi sõltumatuse suurendamine, korruptsiooni***, ***rahapesu*** ja organiseeritud kuritegevuse vastane võitlus ning hea valitsemistava ***toetamine***, sealhulgas avaliku halduse reformi tugevdamine***, inimõiguste kaitsjate toetamine ning jätkuv ühtlustamine läbipaistvuse, riigihangete, konkurentsi, riigiabi, intellektuaalomandi õiguste ja välisinvesteeringute osas*** on ***endiselt kõige põhilisemad küsimused*** ning ***need on olulised, et abisaajad jõuaksid liidule lähemale ja oleksid valmis*** liidu liikmelisusega kaasnevate kohustuste täielikuks täitmiseks. Pidades silmas nendes valdkondades ellu viidavate reformide pikemaajalist laadi ja vajadust saavutada tulemusi, peaks käesoleva määruse alusel antav finantsabi olema ***kavandatud nende küsimuste lahendamiseks*** võimalikult varakult. |

**Muudatusettepanek 14**

**Ettepanek võtta vastu määrus**
**Põhjendus 12**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| (12) ***Kooskõlas osalusdemokraatia põhimõttega*** peaks komisjon ***ergutama I lisas loetletud igas*** abisaajariigis parlamentaarse kontrolli teostamist. | (12) ***Parlamentaarne mõõde on ühinemisprotsessis väga oluline. Seetõttu*** peaks komisjon ***edendama kooskõlas osalusdemokraatia põhimõttega*** abisaajariigis parlamentaarse ***suutlikkuse suurendamist, parlamentaarse*** kontrolli teostamist***, demokraatlikke menetlusi ja õiglast esindatust***. |

**Muudatusettepanek 15**

**Ettepanek võtta vastu määrus**
**Põhjendus 13**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| (13) ***I lisas loetletud abisaajad*** peavad olema paremini valmis käsitlema üleilmseid probleeme, nagu jätkusuutlik areng ja kliimamuutused, ning viima oma jõupingutused nende küsimuste lahendamiseks kooskõlla liidu jõupingutustega. Kajastades kliimamuutusega toimetuleku olulisust kooskõlas liidu kohustustega Pariisi kliimaleppe rakendamise osas ning selleks et saavutada kestliku arengu eesmärke, tuleks käesoleva programmiga toetada kliimameetmetega liidu poliitikas laiemalt arvestamist ja panustama üldeesmärki, et ELi eelarvekulutustest eraldataks 25 % kliimaeesmärkide saavutamise toetamiseks. Käesoleva programmi alusel rakendatavate ***meetmete puhul eeldatakse, et*** programmi kogu rahastamispaketist ***eraldatakse*** 16 % kliimaeesmärkidele. Asjakohased meetmed määratakse kindlaks programmi ettevalmistamise ja ***rakendamise*** käigus ning käesoleva programmi koondtulemusi tuleks arvestada asjakohastes hindamis- ja | (13) ***Abisaajad*** peavad olema paremini valmis käsitlema üleilmseid probleeme, nagu jätkusuutlik areng ja kliimamuutused, ning viima oma jõupingutused nende küsimuste lahendamiseks kooskõlla liidu jõupingutustega. Kajastades kliimamuutusega toimetuleku olulisust kooskõlas liidu kohustustega Pariisi kliimaleppe rakendamise osas ning selleks et saavutada kestliku arengu eesmärke, tuleks käesoleva programmiga toetada kliimameetmetega liidu poliitikas laiemalt arvestamist ja panustama üldeesmärki, et ELi eelarvekulutustest eraldataks 25 % kliimaeesmärkide saavutamise toetamiseks. Käesoleva programmi alusel rakendatavate ***meetmetega tuleks püüda eraldada*** programmi kogu rahastamispaketist ***vähemalt*** 16 % kliimaeesmärkidele***, et 2027. aastaks moodustaksid kliimaga seotud kulutused mitmeaastase finantsraamistiku kulutustest 30 %. Prioriseerida tuleks selliseid keskkonnaprojekte, mis puudutavad piiriülest reostust.*** Asjakohased meetmed |

| | |
|---|---|
| läbivaatamismenetlustes. | määratakse kindlaks programmi ettevalmistamise ja ***elluviimise*** käigus ning käesoleva programmi koondtulemusi tuleks arvestada asjakohastes hindamis- ja läbivaatamismenetlustes. |

**Muudatusettepanek 16**

**Ettepanek võtta vastu määrus**
**Põhjendus 16**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| (16) Komisjon ja liikmesriigid peaksid tagama antava abi eeskirjadele vastavuse, sidususe ja vastastikuse täiendavuse, eelkõige korrapäraste konsultatsioonide ja sagedase teabevahetuse kaudu abitsükli eri etappides. Samuti tuleks astuda samme, mis on vajalikud selleks, et tagada parem koordineerimine ja vastastikune täiendavus teiste rahastajatega, sealhulgas korrapäraste konsultatsioonide abil. Kodanikuühiskonna ***rolli tuleks tugevdada nii valitsusasutuste kaudu rakendatavates programmides kui ka*** liidu abi ***otsese saajana***. | (16) Komisjon ja liikmesriigid peaksid tagama antava ***välisabi*** eeskirjadele vastavuse, sidususe***, järjepidevuse*** ja vastastikuse täiendavuse, eelkõige korrapäraste konsultatsioonide ja sagedase teabevahetuse kaudu abitsükli eri etappides. Samuti tuleks astuda samme, mis on vajalikud selleks, et tagada parem koordineerimine ja vastastikune täiendavus teiste rahastajatega, sealhulgas korrapäraste konsultatsioonide abil. ***Selles protsessis peaks olema sisuline roll mitmekesistel sõltumatutel*** kodanikuühiskonna ***organisatsioonidel ning eri liiki ja eri tasandite kohalikel asutustel***. ***Kooskõlas kaasava partnerluse põhimõtetega peaksid kodanikuühiskonna organisatsioonid osalema valitsusasutuste kaudu ellu viidavate programmide koostamisel, rakendamisel, seires ja hindamisel ning olema*** liidu abi ***otsesed saajad***. |

**Muudatusettepanek 17**

**Ettepanek võtta vastu määrus**
**Põhjendus 17**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| (17) ***Käesoleva määruse alusel toetatavate*** asjakohaste poliitikavaldkondade ***eesmärkide saavutamise tegevusprioriteedid tuleks määratleda programmitöö raamistikus,*** | (17) ***Iga abisaaja puhul tuleks määratleda*** asjakohaste poliitikavaldkondade ***konkreetsed ja mõõdetavad eesmärgid ning seejärel ka prioriteedid seoses nende eesmärkide*** |

***mille komisjon näeb ette aastateks 2021–2027*** kehtestatud ***liidu mitmeaastase finantsraamistiku kestuse ajaks*** partnerluses ***I lisas loetletud*** abisaajatega, lähtudes laienemise tegevuskavast ja nende konkreetsetest vajadustest kooskõlas käesolevas määruses määratletud üldiste ja erieesmärkidega ning võttes nõuetekohaselt arvesse asjakohaseid riiklikke strateegiaid. Programmitöö raamistikus tuleks kindlaks määrata abi andmisega toetatavad valdkonnad, märkides vahendite soovitusliku jaotuse valdkondade kaupa, sh hinnangulised kliimaga seotud kulud.

***saavutamiseks võetavate meetmetega komisjoni poolt delegeeritud õigusaktidega*** kehtestatud ***programmitöö raamistikus. Programmitöö raamistik tuleks kehtestada*** partnerluses abisaajatega, lähtudes laienemise tegevuskavast ja nende konkreetsetest vajadustest kooskõlas käesolevas määruses määratletud üldiste ja erieesmärkidega ning ***liidu välistegevuse põhimõtetega,*** võttes nõuetekohaselt arvesse asjakohaseid riiklikke strateegiaid ***ning asjakohaseid Euroopa Parlamendi resolutsioone. Partnerlus peaks hõlmama vajaduse korral pädevaid asutusi ning kodanikuühiskonna organisatsioone. Komisjon peaks ergutama koostööd asjaomaste sidusrühmade vahel ja rahastajate tegevuse koordineerimist. Programmitöö raamistik tuleks pärast vahehindamist läbi vaadata***.
Programmitöö raamistikus tuleks kindlaks määrata abi andmisega toetatavad valdkonnad, märkides vahendite soovitusliku jaotuse valdkondade kaupa, sh hinnangulised kliimaga seotud kulud.

**Muudatusettepanek 18**

**Ettepanek võtta vastu määrus**
**Põhjendus 18**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| (18) Liidu huvides on aidata kaasa ***I lisas loetletud abisaajate reformialastele jõupingutustele***, ***mis tehakse*** eesmärgiga astuda liidu liikmeks. Abi ***andmist*** tuleks ***juhtida kindlalt tulemustele keskendudes*** ning ***pakkudes stiimuleid*** neile, kes näitavad reformidele pühendumist ühinemiseelse abi tõhusa rakendamisega ja liikmelisuse kriteeriumide täitmisel tehtud edusammudega. | (18) Liidu ***ja abisaajate ühistes*** huvides on aidata kaasa ***jõupingutustele, mida abisaajad teevad oma poliitika-***, ***õigus- ja majandussüsteemide reformimiseks*** eesmärgiga astuda liidu liikmeks. Abi ***andmisel*** tuleks ***lähtuda tulemuspõhisest lähenemisviisist*** ning neile, kes näitavad reformidele pühendumist ühinemiseelse abi tõhusa rakendamisega ja liikmelisuse kriteeriumide täitmisel tehtud edusammudega***, tuleks ette näha arvestatavad stiimulid raha tulemuslikumaks ja tõhusamaks ärakasutamiseks. Abi tuleks eraldada kooskõlas „õiglase osa“ põhimõttega ja*** |

***sellel, kui inimväärikuse, vabaduse, demokraatia, võrdõiguslikkuse, õigusriigi ja inimõiguste olukord tõsiselt halveneb või ei edene, peaksid olema selged tagajärjed.***

**Muudatusettepanek 19**

**Ettepanek võtta vastu määrus**
**Põhjendus 18 a (uus)**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| | ***(18 a) Komisjon peaks looma selged järelevalve- ja hindamismehhanismid tagamaks, et eri abisaajatega seotud eesmärgid ja meetmed jäävad asjakohaseks ja teostatavaks ja edusamme mõõdetakse korrapäraselt. Selleks peaks iga eesmärgiga olema seotud üks või mitu tulemuslikkuse näitajat, mille alusel hinnata abisaajariikides reforme ja nende konkreetset rakendamist.*** |

**Muudatusettepanek 20**

**Ettepanek võtta vastu määrus**
**Põhjendus 19**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| (19) Üleminek ühinemiseelsete rahaliste vahendite puhul rakendatavalt komisjonipoolselt eelarve otseselt täitmiselt ***I lisas loetletud*** abisaajate poolsele eelarve kaudsele täitmisele peaks olema järkjärguline ning vastama abisaajate sellekohasele suutlikkusele. Abi andmisel tuleks jätkuvalt kasutada struktuure ja rahastamisvahendeid, mis on oma väärtust ühinemiseelses protsessis tõestanud. | (19) Üleminek ühinemiseelsete rahaliste vahendite puhul rakendatavalt komisjonipoolselt eelarve otseselt täitmiselt abisaajate poolsele eelarve kaudsele täitmisele peaks olema järkjärguline ning vastama abisaajate sellekohasele suutlikkusele***. Üleminekust tuleks loobuda või see tuleks peatada (konkreetses poliitika- või programmivaldkonnas), kui abisaaja ei täida asjakohaseid kohustusi või ei halda liidu raha vastavalt kehtestatud eeskirjadele, põhimõtetele ja eesmärkidele. Sellise otsuse puhul tuleks võtta nõuetekohaselt arvesse kõiki võimalikke negatiivseid majanduslikke ja sotsiaalseid tagajärgi.*** Abi andmisel tuleks jätkuvalt kasutada struktuure ja |

rahastamisvahendeid, mis on oma väärtust ühinemiseelses protsessis tõestanud.

**Muudatusettepanek 21**

**Ettepanek võtta vastu määrus**
**Põhjendus 20**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| (20) Liit peaks oma välistegevuse mõju optimeerimiseks püüdma olemasolevaid vahendeid võimalikult tõhusalt kasutada. ***See*** tuleks saavutada liidu välistegevuse rahastamisvahendite sidususe ja täiendavuse abil ning nende rahastamisvahendite ja liidu muude poliitikameetmete ja programmide vahel koostoime loomise kaudu. See hõlmab vajaduse korral ka sidusust ja täiendavust makromajandusliku finantsabiga. | (20) Liit peaks oma välistegevuse mõju optimeerimiseks püüdma olemasolevaid vahendeid võimalikult tõhusalt kasutada. ***Teiste olemasolevate välisrahastamisvahenditega kattumise vältimiseks*** tuleks ***see*** saavutada liidu välistegevuse rahastamisvahendite sidususe***, järjepidevuse*** ja täiendavuse abil ning nende rahastamisvahendite ja liidu muude poliitikameetmete ja programmide vahel koostoime loomise kaudu. See hõlmab vajaduse korral ka sidusust ja täiendavust makromajandusliku finantsabiga. |

**Muudatusettepanek 22**

**Ettepanek võtta vastu määrus**
**Põhjendus 21 a (uus)**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| | ***(21 a) Ilma et see piiraks eelarvemenetlust ja abi peatamise tingimusi, mis on ette nähtud rahvusvahelistes lepingutes abisaajatega, tuleks komisjonile delegeerida õigus võtta kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 290 vastu delegeeritud õigusakte käesoleva määruse I lisa muutmiseks, et liidu abi peatada või osaliselt peatada. Seda õigust tuleks kasutada juhul, kui ühe või mitme Kopenhaageni kriteeriumi osas esineb pidev taandareng või kui abisaaja ei austa demokraatia ja õigusriigi põhimõtteid, inimõigusi ja põhivabadusi või rikub liiduga sõlmitud asjakohastes kokkulepetes võetud kohustusi. Kui komisjon leiab, et abi peatamise põhjused*** |

***on kõrvaldatud, peaks tal olema õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte I lisa muutmiseks, et liidu abi taastada.***

**Muudatusettepanek 23**

**Ettepanek võtta vastu määrus**
**Põhjendus 24**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| (24) Käesoleva määrusega ette nähtud rahastamisliikide ja eelarve ***täitmise*** viiside valikul tuleks lähtuda nende võimest saavutada meetmete erieesmärke ja tulemusi, võttes eelkõige arvesse kontrollidega seotud kulusid, halduskoormust ja eeldatavat nõuete täitmata jätmisega seotud riski. Muu hulgas tuleks kaaluda kindlasummalisi makseid, kindlamääralisi makseid ja ühikuhindu, samuti kuludega sidumata rahalisi vahendeid, millele on osutatud finantsmääruse artikli 125 lõikes 1. | (24) Käesoleva määrusega ette nähtud rahastamisliikide ja eelarve ***kasutamise*** viiside valikul tuleks lähtuda nende võimest saavutada meetmete erieesmärke ja tulemusi, võttes eelkõige arvesse kontrollidega seotud kulusid, halduskoormust ja eeldatavat nõuete täitmata jätmisega seotud riski. Muu hulgas tuleks kaaluda kindlasummalisi makseid, kindlamääralisi makseid ja ühikuhindu, samuti kuludega sidumata rahalisi vahendeid, millele on osutatud finantsmääruse artikli 125 lõikes 1. |

**Muudatusettepanek 24**

**Ettepanek võtta vastu määrus**
**Põhjendus 25**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| (25) Liit peaks välistegevuse rakendamisel jätkama ühiseeskirjade kohaldamist. Liidu välistegevuse rahastamisvahendite ***rakendamise*** eeskirjad ja menetlused sätestatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) [naabruspoliitika, arengu ja rahvusvahelise koostöö rahastamisvahend]. Konkreetsete probleemidega tegelemiseks ja eelkõige piiriülese koostöö ning põllumajanduse ja maaelu arengu poliitika valdkonnas tuleks kehtestada üksikasjalikud lisasätted. | (25) Liit peaks välistegevuse rakendamisel jätkama ühiseeskirjade kohaldamist. Liidu välistegevuse rahastamisvahendite ***kasutamise*** eeskirjad ja menetlused sätestatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) [naabruspoliitika, arengu ja rahvusvahelise koostöö rahastamisvahend]. Konkreetsete probleemidega tegelemiseks ja eelkõige piiriülese koostöö ning põllumajanduse ja maaelu arengu poliitika valdkonnas tuleks kehtestada üksikasjalikud lisasätted. |

**Muudatusettepanek 25**

**Ettepanek võtta vastu määrus**
**Põhjendus 26**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| (26) Välistegevusi viiakse tihti ellu väga ebastabiilses keskkonnas, kus on vaja pidevalt ja kiirelt reageerida liidu partnerite vajaduste muutumisele ning üleilmsetele probleemidele, mis on seotud näiteks inimõiguste, demokraatia ja hea valitsemistava, julgeoleku ja stabiilsuse, kliimamuutuste ja keskkonna ***ning*** ebaseadusliku ***rände ja*** selle algpõhjustega. Prognoositavuse põhimõtte ühitamiseks vajadusega kiirelt reageerida uute vajaduste tekkimisele tuleb kohandada programmide rahalist ***rakendamist***. Selleks et suurendada liidu suutlikkust reageerida ettenägematutele vajadustele ja järgida samas põhimõtet, et liidu eelarve kinnitatakse iga-aastaselt, tuleks käesolevas määruses säilitada võimalus kohaldada finantsmääruses muude poliitikameetmete puhul juba lubatud paindlikkust, nimelt ülekandmist ühest perioodist teise ja lubatud vahendite ümberpaigutamist, et tagada ELi vahendite tõhus kasutamine nii ELi kodanike kui ka I lisas loetletud abisaajate seisukohast ja maksimeerida seega ELi välistegevuses sekkumisteks kättesaadavaid ELi vahendeid. | (26) Välistegevusi viiakse tihti ellu väga ebastabiilses keskkonnas, kus on vaja pidevalt ja kiirelt reageerida liidu partnerite vajaduste muutumisele ning üleilmsetele probleemidele, mis on seotud näiteks inimõiguste, demokraatia ja hea valitsemistava, julgeoleku***, kaitse*** ja stabiilsuse, kliimamuutuste ja keskkonna***, majandusliku protektsionismi,*** ebaseadusliku ***ja sundrände ning*** selle algpõhjustega. Prognoositavuse põhimõtte ühitamiseks vajadusega kiirelt reageerida uute vajaduste tekkimisele tuleb kohandada programmide rahalist ***elluviimist***. Selleks et suurendada liidu suutlikkust reageerida ettenägematutele vajadustele ja järgida samas põhimõtet, et liidu eelarve kinnitatakse iga-aastaselt, tuleks käesolevas määruses säilitada võimalus kohaldada finantsmääruses muude poliitikameetmete puhul juba lubatud paindlikkust, nimelt ülekandmist ühest perioodist teise ja lubatud vahendite ümberpaigutamist ***(järgides samal ajal käesolevas määruses sätestatud sihte ja eesmärke)***, et tagada ELi vahendite tõhus kasutamine nii ELi kodanike kui ka I lisas loetletud abisaajate seisukohast ja maksimeerida seega ELi välistegevuses sekkumisteks kättesaadavaid ELi vahendeid. ***Lisaks tuleks võimaldada veel muid paindlikkuse vorme, nagu prioriteetide ümberjaotamine, projektide etappideks jaotamine ja lepingus sätestatud summa ületamine (over-contracting).*** |

**Muudatusettepanek 26**

**Ettepanek võtta vastu määrus**
**Põhjendus 29 a (uus)**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| | ***(29 a) Ühinemiseelse abi rahastamisvahendi kõige nähtavamad ja kodanike seas tuntumad programmid on piiriülesed koostööprogrammid. Seega saaks piiriüleste koostööprogrammide abil liidu rahastatavate projektide nähtavust kandidaatriikides arvestatavalt parandada.*** |

**Muudatusettepanek 27**

**Ettepanek võtta vastu määrus**
**Põhjendus 31 a (uus)**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| | ***(31 a) Igasugune raha eraldamine käesoleva määruse alusel peaks toimuma läbipaistval, tõhusal, vastutustundlikul, depolitiseeritud ja mittediskrimineerival viisil, võttes muu hulgas arvesse tasakaalustatud jaotust, mis kajastab piirkondade ja omavalitsuste vajadusi. Komisjon, liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ja komisjoni asepresident ning eriti liidu delegatsioonid peaksid jälgima tähelepanelikult, et need kriteeriumid on täidetud ja et vahendite eraldamisel järgitakse läbipaistvuse, aruandekohustuse ja mittediskrimineerimise põhimõtteid.*** |

**Muudatusettepanek 28**

**Ettepanek võtta vastu määrus**
**Põhjendus 31 b (uus)**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| | ***(31 b) Komisjon, liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ja komisjoni asepresident ning eelkõige liidu delegatsioonid ja abisaajariigid peaksid suurendama liidu ühinemiseelse abi nähtavust, et anda teavet liidu toetuse abil*** |

| | |
|---|---|
| | ***loodava lisaväärtuse kohta. Liidu raha saajad peaksid avalikustama liidu raha päritolu ning tagama selle nõuetekohase nähtavuse. IPAst tuleks aidata rahastada teavitusmeetmeid, et tutvustada abisaajariikides (eri sihtrühmade seas) liidu abi tulemusi.*** |

**Muudatusettepanek 29**

**Ettepanek võtta vastu määrus**
**Põhjendus 33**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| ***(33) Selleks et tagada käesoleva määruse ühetaolised rakendamistingimused, eelkõige I lisas loetletud abisaajatega eelarve kaudse täitmise eritingimused ja -struktuurid ning maaelu arenguabi rakendamise puhul, tuleks komisjonile anda rakendamisvolitused. Neid volitusi tuleks teostada kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 182/2011[24]. Käesoleva määruse rakendamiseks ühetaoliste tingimuste kehtestamisel tuleks arvesse võtta ühinemiseelse abi haldamisel ja rakendamisel saadud varasemaid kogemusi. Neid ühtseid tingimusi tuleks muuta, kui see on arengutest lähtuvalt vajalik.*** | ***välja jäetud*** |
| ***[24] Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrus (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisvolituste teostamise suhtes (ELT L 55, 28.2.2011, lk 13).*** | |

**Muudatusettepanek 30**

**Ettepanek võtta vastu määrus**
**Põhjendus 34**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|

| | |
|---|---|
| ***(34) Käesoleva määruse alusel loodud komiteel peaks olema pädevus ka seoses määruse (EÜ) nr 1085/2006[25] ja määruse (EL) nr 231/2014 rakendamisega seotud õigusaktidega ning nõukogu määruse (EÜ) nr 389/2006[26] artikli 3 rakendamisega.*** | ***välja jäetud*** |
| ***[25] Nõukogu 17. juuli 2006. aasta määrus (EÜ) nr 1085/2006, millega luuakse ühinemiseelse abi rahastamisvahend (IPA) (ELT L 210, 31.7.2006, lk 82).*** | |
| ***[26] Nõukogu 27. veebruari 2006. aasta määrus (EÜ) nr 389/2006, millega luuakse rahalise toetuse programm Küprose türgi kogukonna majandusarengu soodustamiseks ja millega muudetakse määrust (EÜ) nr 2667/2000 Euroopa Ülesehitusameti kohta (ELT L 65, 7.3.2006, lk 5).*** | |

**Muudatusettepanek 31**

**Ettepanek võtta vastu määrus**
**Põhjendus 34 a (uus)**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| | ***(34 a) Euroopa Parlament tuleks kaasata täiel määral rahastamisvahendite väljatöötamise, nendega seotud programmitöö, nende järelevalve ja hindamise etappidesse, et tagada liidu välistegevuse rahastamisvahendite üle poliitiline ja demokraatlik kontroll ning aruandekohustus. Institutsioonidevahelist dialoogi tuleks tõhustada, et tagada Euroopa Parlamendile positsioon, mis võimaldab teostada süstemaatilisel ja sujuval viisil poliitilist kontrolli käesoleva määruse rakendamise üle, suurendades nii selle tõhusust kui ka õiguspärasust.*** |

**Muudatusettepanek 32**

**Ettepanek võtta vastu määrus**
**Artikkel 2 – lõik 1 – punkt 1 a (uus)**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| | ***1 a) „õiglase osa põhimõte“ – tulemuspõhise lähenemisviisi täiendamine korrigeeriva jaotusmehhanismiga juhtudel, kui abisaajale pakutav abi oleks muude abisaajatega võrreldes muidu ebaproportsionaalselt väike või suur, võttes arvesse mõjutatava elanikkonna vajadusi ning ühinemisläbirääkimiste alustamise või nende edenemisega seotud reformide osas saavutatud suhtelisi edusamme.*** |

**Muudatusettepanek 33**

**Ettepanek võtta vastu määrus**
**Artikkel 3 – lõige 1**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| 1. IPA III üldeesmärk on toetada ***I lisas loetletud*** abisaajaid, et nad võtaksid vastu ja viiksid ellu liidu ***väärtusega*** kooskõla saavutamiseks vajalikud poliitilised, institutsioonilised, õigus-, haldus-, sotsiaal- ja majandusreformid ning kohanduksid liiduga ühinemise eesmärgil järk-järgult liidu õigusnormide, nõuete, poliitika ja tavadega, aidates seeläbi kaasa ***nende*** stabiilsusele, julgeolekule ja heaolule. | 1. IPA III üldeesmärk on toetada abisaajaid, et nad võtaksid vastu ja viiksid ellu liidu ***väärtuste ja õigustikuga*** kooskõla saavutamiseks vajalikud poliitilised, institutsioonilised, õigus-, haldus-, sotsiaal- ja majandusreformid ning kohanduksid liiduga ühinemise eesmärgil järk-järgult liidu õigusnormide, nõuete, poliitika ja tavadega, aidates seeläbi kaasa ***rahule,*** stabiilsusele, julgeolekule ja heaolule ***ning liidu strateegilistele huvidele***. |

**Muudatusettepanek 34**

**Ettepanek võtta vastu määrus**
**Artikkel 3 – lõige 2 – punkt a**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| (a) tugevdada õigusriiki, demokraatiat, inimõiguste austamist, põhiõigusi ja rahvusvahelist õigust, kodanikuühiskonda ja julgeolekut ***ning parandada rände*** | (a) tugevdada õigusriiki, demokraatiat, inimõiguste***, sh vähemuste ja laste õiguste*** austamist***, soolist võrdõiguslikkust***, põhiõigusi ja rahvusvahelist õigust, |

| | |
|---|---|
| ***haldamist, sealhulgas piirihaldust***; | kodanikuühiskonda***, akadeemilist vabadust, rahu*** ja julgeolekut***, kultuurilise mitmekesisuse austamist, mittediskrimineerimist ja sallivust***; |

**Muudatusettepanek 35**

**Ettepanek võtta vastu määrus**
**Artikkel 3 – lõige 2 – punkt a a (uus)**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| | ***(a a) tegeleda ebaseadusliku ja sundrändega ning tagada, et ränne toimub ohutult, korrapäraselt ja seaduslikult, samuti tagada rahvusvahelise kaitse kättesaadavus;*** |

**Muudatusettepanek 36**

**Ettepanek võtta vastu määrus**
**Artikkel 3 – lõige 2 – punkt b**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| (b) tugevdada avaliku halduse tulemuslikkust ning toetada struktuurireforme ja head valitsemistava kõikidel tasanditel; | (b) tugevdada avaliku halduse tulemuslikkust ning toetada ***läbipaistvust,*** struktuurireforme***, kohtusüsteemi sõltumatust, võitlust korruptsiooni vastu*** ja head valitsemistava kõikidel tasanditel***, muu hulgas avalike hangete, riigiabi, konkurentsi, välisinvesteeringute ja intellektuaalomandi valdkonnas***; |

**Muudatusettepanek 37**

**Ettepanek võtta vastu määrus**
**Artikkel 3 – lõige 2 – punkt c**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| (c) kujundada ***I lisas loetletud*** abisaajate õigusnorme, nõudeid, poliitikat ja tavasid kooskõlas liidu omadega ning ***tugevdada*** leppimist ja heanaaberlikke suhteid, samuti inimestevahelisi kontakte ja suhtlust; | (c) kujundada abisaajate õigusnorme, nõudeid, poliitikat ja tavasid kooskõlas liidu omadega***, muu hulgas ÜVJP osas, tugevdada reeglitel põhinevat mitmepoolset maailmakorda*** ning ***edendada*** leppimist ***(nii riigisisesel kui ka rahvusvahelisel tasandil)*** ja heanaaberlikke suhteid, samuti ***rahu kindlustamist ja konfliktide ennetamist*** |

| | |
|---|---|
| | ***(muu hulgas usalduse suurendamise ja vahendamise kaudu), kaasavat ja integreeritud haridust,*** inimestevahelisi kontakte ***ning meediavabadust*** ja suhtlust; |

**Muudatusettepanek 38**

**Ettepanek võtta vastu määrus**
**Artikkel 3 – lõige 2 – punkt d**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| (d) tugevdada majanduslikku ja ***sotsiaalset*** arengut, sh suurema ühenduvuse ja regionaalarenguga, põllumajanduse ja maaelu arenguga ning sotsiaal- ja tööhõivepoliitikaga, ***et parandada keskkonnakaitset***, ***suurendada vastupanuvõimet kliimamuutustele*** ja ***kiirendada üleminekut vähese $CO_2$-heitega majandusele*** ning ***arendada digitaalmajandust*** ja ***-ühiskonda***; | (d) tugevdada majanduslikku***, sotsiaalset*** ja ***territoriaalset*** arengut ***ning ühtekuuluvust***, sh suurema ühenduvuse ja regionaalarenguga, põllumajanduse ja maaelu arenguga ning sotsiaal- ja tööhõivepoliitikaga, ***vähendades vaesust ja piirkondlikku tasakaalustamatust, edendades sotsiaalkaitset ja kaasamist***, ***tugevdades riigi tasandi piirkondlikke koostööstruktuure, väikesi*** ja ***keskmise suurusega ettevõtjaid (VKEd) ja kogukonnapõhiste algatuste suutlikkust, toetades maapiirkondadesse investeerimist*** ning ***parandades ettevõtlus-*** ja ***investeerimiskliimat***; |

**Muudatusettepanek 39**

**Ettepanek võtta vastu määrus**
**Artikkel 3 – lõige 2 – punkt d a (uus)**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| | ***(d a) tugevdada keskkonnakaitset, suurendada vastupanuvõimet kliimamuutustele, kiirendada üleminekut vähese $CO_2$-heitega majandusele, edendada digitaalmajandust ja -ühiskonda ning luua seeläbi töövõimalusi (eriti noorte jaoks);*** |

**Muudatusettepanek 40**

**Ettepanek võtta vastu määrus**
**Artikkel 3 – lõige 2 – punkt e**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|

| | |
|---|---|
| (e) toetada territoriaalset ja piiriülest koostööd. | (e) toetada territoriaalset ja piiriülest koostööd***, sealhulgas üle merepiiride, ning tugevdada kaubandus- ja majandussuhteid, rakendades täielikult liiduga sõlmitud kehtivaid lepinguid ning vähendades piirkondlikku tasakaalustamatust***. |

**Muudatusettepanek 41**

**Ettepanek võtta vastu määrus**
**Artikkel 4 – lõige 1**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| 1. Ajavahemikul 2021–2027 on ***käesoleva*** IPA III rakendamise rahastamispakett ***14 500 000 000*** eurot (jooksevhindades). | 1. Ajavahemikul 2021–2027 on IPA III rakendamise rahastamispakett ***2018. aasta hindades 13 009 976 000*** eurot (jooksevhindades ***14 663 401 000 eurot***). |

**Muudatusettepanek 42**

**Ettepanek võtta vastu määrus**
**Artikkel 4 – lõige 2**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| 2. ***Kooskõlas [naabruspoliitika, arengu ja rahvusvahelise koostöö rahastamisvahendi määruse] artikliga 20 võib*** lõikes 1 osutatud ***summat kasutada*** programmi ***rakendamise*** tehnilise ja haldusabi jaoks, ***näiteks*** ettevalmistus-, järelevalve-, kontrolli-, auditeerimis- ja ***hindamistoiminguteks***, ***sealhulgas*** ettevõtte infotehnoloogiasüsteemide puhul, ja ühinemiseelse abi jätkuprogrammi ettevalmistamisega seotud muu tegevuse jaoks. | 2. ***Kindlaksmääratud protsentuaalset osa*** lõikes 1 osutatud ***summast kasutatakse*** programmi ***elluviimisega seonduva*** tehnilise ja haldusabi jaoks, ***mis hõlmab*** ettevalmistus-, järelevalve-, kontrolli-, auditeerimis- ja ***hindamistoiminguid, institutsioonide tugevdamise ja haldussuutlikkuse suurendamise toetamist***, ***muu hulgas*** ettevõtte infotehnoloogiasüsteemide puhul, ja ühinemiseelse abi jätkuprogrammi ettevalmistamisega seotud muu tegevuse jaoks. |

**Muudatusettepanek 43**

**Ettepanek võtta vastu määrus**
**Artikkel 5 – lõige 1**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| 1. Käesoleva määruse ***rakendamisel*** | 1. Käesoleva määruse ***kohaldamisel*** |

| | |
|---|---|
| tuleb tagada kooskõla, sünergiad ja vastastikused täiendavused muude liidu välistegevuse valdkondade ning asjakohaste liidu poliitikameetmete ja programmidega, samuti poliitikavaldkondade arengusidusus. | tuleb tagada kooskõla, sünergiad ja vastastikused täiendavused muude liidu välistegevuse valdkondade ning asjakohaste liidu poliitikameetmete ja programmidega, samuti poliitikavaldkondade arengusidusus. |

**Muudatusettepanek 44**

**Ettepanek võtta vastu määrus**
**Artikkel 5 – lõige 2**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| 2. [Naabruspoliitika, arengu ja rahvusvahelise koostöö rahastamisvahendi määrust] kohaldatakse käesoleva määruse alusel ***rakendatavate*** tegevuste suhtes, kui see on käesolevas määruses ette nähtud. | 2. [Naabruspoliitika, arengu ja rahvusvahelise koostöö rahastamisvahendi määrust] kohaldatakse käesoleva määruse alusel ***ellu viidavate*** tegevuste suhtes, kui see on käesolevas määruses ette nähtud. |

**Muudatusettepanek 45**

**Ettepanek võtta vastu määrus**
**Artikkel 5 – lõige 4**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| 4. IPA III alusel võib abi anda sellist liiki meetmetele, mis on ette nähtud Euroopa Regionaalarengu Fondi ja Ühtekuuluvusfondi[30], Euroopa Sotsiaalfond+[31] ***ja*** Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondi[32] alusel. | 4. IPA III alusel võib abi anda sellist liiki meetmetele, mis on ette nähtud Euroopa Regionaalarengu Fondi ja Ühtekuuluvusfondi[30], Euroopa Sotsiaalfond+[31]***,*** Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondi[32] ***ning õigluse, õiguste ja väärtuste fondi*** alusel***, riiklikul tasandil ning piiriüleses, riikide- või piirkondadevahelises või makropiirkondlikus kontekstis***. |
| [30] COM(2018) 372 final. Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus Euroopa Regionaalarengu Fondi ja Ühtekuuluvusfondi kohta. | [30] COM(2018) 372 final. Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus Euroopa Regionaalarengu Fondi ja Ühtekuuluvusfondi kohta. |
| [31] COM(2018) 382 final. Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus Euroopa Sotsiaalfond+ (ESF+) kohta. | [31] COM(2018) 382 final. Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus Euroopa Sotsiaalfond+ (ESF+) kohta. |
| [32] COM(2018) 392 final. Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega kehtestatakse eeskirjad, kuidas | [32] COM(2018) 392 final. Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega kehtestatakse eeskirjad, kuidas |

| | |
|---|---|
| toetada liikmesriikide koostatavaid Euroopa Põllumajanduse Tagatisfondist (EAGF) ja Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondist (EAFRD) rahastatavaid ühise põllumajanduspoliitika strateegiakavu (ÜPP strateegiakavad), ning millega tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrused (EL) nr 1305/2013 ja (EL) nr 1307/2013. | toetada liikmesriikide koostatavaid Euroopa Põllumajanduse Tagatisfondist (EAGF) ja Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondist (EAFRD) rahastatavaid ühise põllumajanduspoliitika strateegiakavu (ÜPP strateegiakavad), ning millega tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrused (EL) nr 1305/2013 ja (EL) nr 1307/2013. |

**Muudatusettepanek 46**

**Ettepanek võtta vastu määrus**
**Artikkel 5 – lõige 4 a (uus)**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| | ***4 a. Komisjon eraldab teatava protsentuaalse osa IPA III vahenditest, et valmistada I lisas loetletud abisaajaid ette osalemiseks Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondides, eelkõige Euroopa Sotsiaalfondis (ESF).*** |

**Muudatusettepanek 47**

**Ettepanek võtta vastu määrus**
**Artikkel 5 – lõige 5**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| 5. [Euroopa Regionaalarengu Fondist][32] panustatakse ***I lisas loetletud abisaajate ja liikmesriikide*** vaheliseks piiriüleseks koostööks loodud programmidesse või meetmetesse. Need programmid ja meetmed võtab komisjon vastu kooskõlas artikliga 16. Ühinemiseelse abi rahastamisvahendi ja piiriülese koostöö panus määratakse kindlaks [ETK määruse] artikli 10 lõike 3 kohaselt. IPA piiriülese koostöö programme hallatakse kooskõlas [ETK määrusega]. | 5. [Euroopa Regionaalarengu Fondist][32] panustatakse ***abisaajate ning ühe või mitme liikmesriigi*** vaheliseks piiriüleseks koostööks loodud programmidesse või meetmetesse. Need programmid ja meetmed võtab komisjon vastu kooskõlas artikliga 16. Ühinemiseelse abi rahastamisvahendi ja piiriülese koostöö panus määratakse kindlaks [ETK määruse] artikli 10 lõike 3 kohaselt ***ning IPA III toetus võib sellest moodustada maksimaalselt 85 %***. IPA piiriülese koostöö programme hallatakse kooskõlas [ETK määrusega]. |
| [32] COM(2018) 372 final. Ettepanek: | [32] COM(2018) 372 final. Ettepanek: |

| | |
|---|---|
| Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus Euroopa Regionaalarengu Fondi ja Ühtekuuluvusfondi kohta. | Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus Euroopa Regionaalarengu Fondi ja Ühtekuuluvusfondi kohta. |

**Muudatusettepanek 48**

**Ettepanek võtta vastu määrus**
**Artikkel 5 – lõige 8**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| 8. Komisjon võib nõuetekohaselt põhjendatud asjaoludel ning liidu rahastamise sidususe ja tulemuslikkuse tagamiseks või piirkondliku koostöö soodustamiseks otsustada laiendada artikli 8 lõikes 1 osutatud tegevusprogrammide ja meetmete rahastamiskõlblikkust I lisas nimetamata riikidele, territooriumidele ning piirkondadele, kui ***rakendatav*** programm või meede on üleilmset, piirkondlikku või piiriülest laadi. | 8. Komisjon võib nõuetekohaselt põhjendatud asjaoludel ning liidu rahastamise sidususe ja tulemuslikkuse tagamiseks või piirkondliku koostöö soodustamiseks otsustada laiendada artikli 8 lõikes 1 osutatud tegevusprogrammide ja meetmete rahastamiskõlblikkust I lisas nimetamata riikidele, territooriumidele ning piirkondadele, kui ***kohaldatav*** programm või meede on üleilmset, piirkondlikku või piiriülest laadi. |

**Muudatusettepanek 49**

**Ettepanek võtta vastu määrus**
**Artikkel 6 – lõige 1**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| 1. Käesoleva määruse ***rakendamise üldine*** poliitikaraamistik moodustub Euroopa Ülemkogu ja nõukogu määratletud laienemispoliitika raamistikust, kokkulepetest, millega luuakse õiguslikult siduvad suhted ***I lisas loetletud*** abisaajatega, samuti asjakohastest Euroopa Parlamendi resolutsioonidest, komisjoni teatistest või komisjoni ja liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ühisteatistest. Komisjon tagab sidususe abi ja laienemispoliitika raamistiku vahel. | 1. Käesoleva määruse ***kohaldamise terviklik*** poliitikaraamistik moodustub Euroopa Ülemkogu ja nõukogu määratletud laienemispoliitika raamistikust, kokkulepetest, millega luuakse õiguslikult siduvad suhted abisaajatega, samuti asjakohastest Euroopa Parlamendi resolutsioonidest, komisjoni teatistest või komisjoni ja liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ühisteatistest. Komisjon tagab sidususe abi ja ***üldise*** laienemispoliitika raamistiku vahel.<br><br>***Liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ja komisjoni asepresident ning komisjon tagavad liidu välistegevuse ja laienemispoliitika koordineerimise artiklis 3 sätestatud poliitiliste eesmärkide*** |

| | |
|---|---|
| | ***raamistikus.*** |
| | ***Komisjon koordineerib käesoleva määruse kohast programmitööd ning selles osaleb asjakohasel määral ka Euroopa välisteenistus.*** |
| | ***Abi antakse lähtuvalt laienemispoliitika raamistikust.*** |

**Muudatusettepanek 50**

**Ettepanek võtta vastu määrus**
**Artikkel 6 – lõige 2**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| 2. Käesoleva määruse kohaste programmide ja meetmetega integreeritakse kliimamuutuste, keskkonnakaitse ja soolise võrdõiguslikkuse küsimused ning vajaduse korral kasutatakse kestliku arengu eesmärkide[33] vahelisi seoseid, et edendada integreeritud meetmeid, millega saab hüvesid võimendada ja täita sidusalt mitut eesmärki. | 2. Käesoleva määruse kohaste programmide ja meetmetega integreeritakse kliimamuutuste, keskkonnakaitse***, inimõiguste, konfliktide ennetamise ja lahendamise, rände ja sundrände, julgeoleku, sotsiaalse ja piirkondliku ühtekuuluvuse, vaesuse vähendamise*** ja soolise võrdõiguslikkuse küsimused ning vajaduse korral kasutatakse kestliku arengu eesmärkide[34] vahelisi seoseid, et edendada integreeritud meetmeid, millega saab hüvesid võimendada ja täita sidusalt mitut eesmärki. ***Nende eesmärk on eraldada vähemalt 16 % kogu rahastamispaketist kliimaeesmärkidele.*** |
| 33 https://ec.europa.eu/europeaid/policies/sustainable-development-goals_en | 33 https://ec.europa.eu/europeaid/policies/sustainable-development-goals_en |

**Muudatusettepanek 51**

**Ettepanek võtta vastu määrus**
**Artikkel 6 – lõige 3**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| 3. Komisjon ja liikmesriigid teevad koostööd sidususe tagamiseks ja ***püüavad vältida*** kattumist IPA III alusel antava abi ning muu liidu, liikmesriikide ja Euroopa Investeerimispanga antava abi vahel, kooskõlas välisabi valdkonnas tegevuse koordineerimise tõhustamise ning poliitikate ja menetluste ühtlustamise suhtes kehtestatud põhimõtetega, eelkõige arengu tõhusust käsitlevate rahvusvaheliste põhimõtetega.[35] Koordineerimine hõlmab korrapärast konsulteerimist, sagedast teabevahetust abi andmise tsükli erinevates etappides ja abi koordineerimiseks kaasavate kohtumiste korraldamist ning see on liidu ja liikmesriikide programmitöö protsessi oluline osa. | 3. Komisjon ja liikmesriigid teevad koostööd sidususe tagamiseks ja ***väldivad*** kattumist IPA III alusel antava abi ning muu liidu, liikmesriikide ja Euroopa Investeerimispanga antava abi vahel, kooskõlas välisabi valdkonnas tegevuse koordineerimise tõhustamise ning poliitikate ja menetluste ühtlustamise suhtes kehtestatud põhimõtetega, eelkõige arengu tõhusust käsitlevate rahvusvaheliste põhimõtetega.[35] Koordineerimine hõlmab korrapärast konsulteerimist, sagedast teabevahetust abi andmise tsükli erinevates etappides ja abi koordineerimiseks kaasavate kohtumiste korraldamist ning see on liidu ja liikmesriikide programmitöö protsessi oluline osa. ***Abi eesmärk on tagada selle ühitamine liidu aruka,*** |

| | |
|---|---|
| | ***jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu strateegiaga, samuti vahendite tulemuslik ja tõhus rakendamine, partnerluse põhimõtte järgimise tingimused ning territoriaalse arengu terviklik käsitus.*** |
| 35 https://ec.europa.eu/europeaid/policies/eu-approach-aid-effectiveness_en | 35 https://ec.europa.eu/europeaid/policies/eu-approach-aid-effectiveness_en |

**Muudatusettepanek 52**

**Ettepanek võtta vastu määrus**
**Artikkel 6 – lõige 3 a (uus)**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| | ***3 a. Komisjon tegutseb abisaajatega koostöös. Partnerluses osalevad olenevalt asjaoludest pädevad riiklikud ja kohalikud ametiasutused ning kodanikuühiskonna organisatsioonid, et võimaldada neil kavandamis-, rakendamis- ja jälgimisetappides sisuliselt osaleda.*** |
| | ***Komisjon soodustab asjaomaste sidusrühmade tegevuse koordineerimist. IPA III rahalise abiga suurendatakse kodanikuühiskonna organisatsioonide suutlikkust, käsitades neid muu hulgas vajaduse korral otseste abisaajatena;*** |

**Muudatusettepanek 53**

**Ettepanek võtta vastu määrus**
**III peatükk – pealkiri**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| ***RAKENDAMINE*** | ***PROGRAMMITÖÖ RAAMISTIK JA ELLUVIIMINE*** |

**Muudatusettepanek 54**

**Ettepanek võtta vastu määrus**
**Artikkel 7 – lõige 1**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| 1. ***IPA III alusel antav abi põhineb*** artiklis 3 osutatud ***erieesmärkide saavutamise IPA programmitöö raamistikul.*** IPA programmitöö raamistiku ***kehtestab komisjon liidu mitmeaastase finantsraamistiku kestuse ajaks***. | 1. ***Käesolevat määrust täiendatakse IPA programmitöö raamistikuga, milles kehtestatakse täiendavad sätted selle kohta, kuidas saavutatakse*** artiklis 3 osutatud ***erieesmärgid. Vastavalt käesoleva artikli lõikele 3 kehtestab*** IPA programmitöö raamistiku ***komisjon, kes võtab selleks vastu delegeeritud õigusaktid***.<br>***Komisjon esitab Euroopa Parlamendile õigeaegselt enne programmitöö perioodi algust asjakohased programmdokumendid. Nendes dokumentides esitatakse soovituslikud eraldised teema ja võimaluse korral ka riigi/piirkonna kaupa, samuti eeldatavad tulemused ning abi andmise võimalikud viisid.*** |

**Muudatusettepanek 55**

**Ettepanek võtta vastu määrus**
**Artikkel 7 – lõige 1 a (uus)**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| | ***1 a. Euroopa Parlament ja nõukogu kinnitavad iga-aastased assigneeringud aastate 2021–2027 mitmeaastase finantsraamistiku ülemmäärade raames.*** |

**Muudatusettepanek 56**

**Ettepanek võtta vastu määrus**
**Artikkel 7 – lõige 2 – lõik 1**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| IPA programmitöö raamistikus võetakse nõuetekohaselt arvesse asjakohaseid | IPA programmitöö raamistikus võetakse nõuetekohaselt arvesse asjakohaseid |

| | |
|---|---|
| riiklikke strateegiaid ja valdkondlikke poliitikameetmeid. | ***Euroopa Parlamendi resolutsioone ja seisukohti ning*** riiklikke strateegiaid ja valdkondlikke poliitikameetmeid. |

**Muudatusettepanek 57**

**Ettepanek võtta vastu määrus**
**Artikkel 7 – lõige 3**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| 3. Ilma et see piiraks lõike 4 kohaldamist, võtab komisjon IPA programmitöö raamistiku vastu ***rakendusaktiga***. ***Nimetatud rakendusakt võetakse vastu kooskõlas artiklis 16 osutatud komitee kontrollimenetlusega.*** | 3. Ilma et see piiraks lõike 4 kohaldamist, võtab komisjon IPA programmitöö raamistiku***, sh korraldused õiglase osa põhimõtte jõustamiseks*** vastu ***artikli 14 kohase delegeeritud õigusaktidega. IPA programmitöö raamistik kaotab kehtivuse hiljemalt 30. juuniks 2025. Komisjon võtab 30. juuniks 2025 vastu uue IPA programmitöö raamistiku, võttes aluseks vahehindamise kooskõlas muude rahastamisvahenditega ja võttes arvesse Euroopa Parlamendi asjakohaseid resolutsioone. Komisjon võib vajaduse korral IPA programmitöö raamistiku tulemusliku rakendamise ka läbi vaadata, eriti kui artiklis 6 osutatud poliitikaraamistikus tehakse olulisi muudatusi ja võttes arvesse Euroopa Parlamendi asjakohaseid resolutsioone.*** |

**Muudatusettepanek 58**

**Ettepanek võtta vastu määrus**
**Artikkel 7 – lõige 5**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| 5. IPA programmitöö raamistik ***sisaldab näitajaid***, mille alusel hinnata sätestatud eesmärkide saavutamisel tehtud edusamme***.*** | 5. IPA programmitöö raamistik ***põhineb käesoleva määruse IV lisas sätestatud selgetel ja kontrollitavatel tulemuslikkuse näitajatel***, mille alusel hinnata ***selles*** sätestatud eesmärkide saavutamisel tehtud edusamme***, muu hulgas edusamme ja eesmärke järgmistes valdkondades:*** |

***(a) demokraatia, õigusriik ning sõltumatu ja tõhus kohtusüsteem;***

***(b) inimõigused ja põhivabadused, sealhulgas vähemuste ja haavatavatesse rühmadesse kuuluvate inimeste õigused;***

***(c) sooline võrdõiguslikkus ja naiste õigused;***

***(d) võitlus korruptsiooni ja organiseeritud kuritegevuse vastu;***

***(e) leppimine, rahu tagamine, heanaaberlikud suhted;***

***(f) meediavabadus***

***Komisjon lisab oma aastaaruannetesse nende näitajate vallas tehtud edusammud.***

***Käesoleva määruse kohase tulemuspõhise lähenemisviisi teemal toimub Euroopa Parlamendis ja nõukogus korrapärane arvamuste vahetus.***

**Muudatusettepanek 59**

**Ettepanek võtta vastu määrus**
**Artikkel 7 a (uus)**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| | ***Artikkel 7 a*** |
| | ***Hindamine*** |
| | ***1. Komisjon võtab vahehindamise põhjal vastu uue IPA programmitöö raamistiku. Komisjon esitab hiljemalt 30. juuniks 2024 käesoleva määruse kohaldamise kohta tehtud vahehindamise aruande. Vahehindamise aruanne hõlmab ajavahemikku alates 1. jaanuarist 2021 kuni 31. detsembrini 2023 ja selles uuritakse liidu panust käesoleva määruse eesmärkide saavutamisse, kasutades näitajaid, millega mõõdetakse saavutatud tulemusi, ning esitades käesoleva määruse mõju kohta tehtud tähelepanekud ja järeldused.*** |
| | ***2. Vahehindamise aruandes käsitletakse ka käesoleva määruse eesmärkide*** |

***tõhusust, lisaväärtust, lihtsustamise võimalusi, sisemist ja välist ühtsust ning jätkuvat asjakohasust.***

***3. Vahehindamise aruande koostamise konkreetne eesmärk on parandada liidu rahastamise kasutamist. Selle põhjal saab otsustada määruse alusel rakendatud meetmeliikide pikendamise, muutmise või peatamise üle.***

***4. Vahehindamise aruanne sisaldab ka asjakohastest aastaaruannetest saadud konsolideeritud teavet käesoleva määrusega reguleeritud kogu rahastamise, sealhulgas sihtotstarbelise välistulu ja liidu usaldusfondidele makstava toetuse kohta, ning selles esitatakse kulutuste jaotus abisaajariikide, rahastamisvahendite kasutamise, kulukohustuste ja maksete kaupa.***

***5. Komisjon edastab hindamiste tulemused koos oma tähelepanekutega Euroopa Parlamendile, nõukogule ja liikmesriikidele. Tulemusi kasutatakse programmide kavandamisel ja vahendite eraldamisel.***

***6. Komisjon kaasab käesoleva määruse alusel antava liidupoolse rahastamise hindamisse kõik asjaomased sidusrühmad, ning võib, kui see on asjakohane, korraldada ühiseid hindamisi liikmesriikidega ja arengupartneritega, tehes partnerriikidega tihedat koostööd.***

***7. Komisjon esitab käesolevas artiklis osutatud vahehindamise aruande Euroopa Parlamendile ja nõukogule, vajaduse korral koos seadusandlike ettepanekutega, milles esitatakse käesoleva määruse muutmiseks vajalikud muudatusettepanekud.***

***8. Käesoleva määruse kohaldamisaja lõpul, kuid mitte hiljem kui neli aastat pärast artiklis 1 nimetatud ajavahemikku, viib komisjon läbi määruse lõpphindamise samadel tingimustel, nagu on osutatud käesolevas artiklis osutatud vahehindamise aruandes.***

**Muudatusettepanek 60**

**Ettepanek võtta vastu määrus**
**Artikkel 7 b (uus)**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| | ***Artikkel 7 b*** |
| | ***Liidu abi peatamine*** |
| | ***1. Kui abisaaja ei austa demokraatia ja õigusriigi põhimõtteid, inimõigusi ja põhivabadusi või rikub liiduga sõlmitud asjakohastes kokkulepetes võetud kohustusi või kui esineb järjepidevat tagasilangust seoses ühe või mitme Kopenhaageni kriteeriumi täitmisega, on komisjonil kooskõlas artikliga 14 õigus võtta vastu delegeeritud õigusaktid käesoleva määruse I lisa muutmiseks, et peatada või osaliselt peatada liidu abi andmine. Osalise peatamise korral märgitakse ära programmid, mille suhtes peatamine kehtib.*** |
| | ***2. Kui komisjon leiab, et abi peatamise põhjused enam ei kehti, on tal kooskõlas artikliga 14 õigus võtta vastu delegeeritud õigusaktid I lisa muutmiseks, et liidu abi taastada.*** |
| | ***3. Osalise peatamise korral kasutatakse liidu abi peamiselt kodanikuühiskonna organisatsioonide ja valitsusväliste osalejate toetamiseks seoses meetmetega, mis on suunatud inimõiguste ja põhiõiguste edendamisele ning demokratiseerumis- ja dialoogiprotsesside toetamisele partnerriikides.*** |

**Muudatusettepanek 61**

**Ettepanek võtta vastu määrus**
**Artikkel 7 c (uus)**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| | ***Artikkel 7 c*** |
| | ***Juhtimine*** |
| | ***Horisontaalne juhtrühm, mis koosneb*** |

| | |
|---|---|
| | ***komisjoni ja Euroopa välisteenistuse kõigist asjakohastest talitustest ning mida juhib liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ja komisjoni asepresident või tema büroo esindaja, vastutab kogu juhtimistsükli jooksul selle vahendi juhtimise, koordineerimise ja haldamise eest, et tagada kogu liidu välistegevuse järjepidevus, tõhusus, läbipaistvus ja vastutus. Liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ja komisjoni asepresident tagab liidu välistegevuse üldise poliitilise koodineerimise. Liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ja komisjoni asepresident ning Euroopa välisteenistus teevad kõnealuse vahendi programmitöö, kavandamise ja rakendamise kogu tsükli jooksul koostööd komisjoni asjaomaste liikmete ja talitustega. Liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ja komisjoni asepresident, Euroopa välisteenistus ja komisjon valmistavad ette kõik otsuste ettepanekud vastavalt komisjoni menetlustele ja esitavad need vastuvõtmiseks.***<br><br>***Euroopa Parlament kaasatakse väliste rahastamisvahendite väljatöötamise, nendega seotud programmitöö, nende järelevalve ja hindamise etappidesse täiel määral, et tagada välistegevuse valdkonnas liidupoolse rahastamise poliitiline ja demokraatlik kontroll ning aruandekohustus.*** |

**Muudatusettepanek 62**

**Ettepanek võtta vastu määrus**
**Artikkel 8 – pealkiri**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| ***Rakendusmeetmed*** ja -meetodid | ***Täitmismeetmed*** ja -meetodid |

**Muudatusettepanek 63**

**Ettepanek võtta vastu määrus**
**Artikkel 8 – lõige 1**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| 1. IPA III alusel ***antav*** abi ***rakendatakse*** finantsmäärusega kooskõlas eelarve otsese või kaudse täitmise korras, kasutades ***naabruspoliitika, arengu ja rahvusvahelise koostöö rahastamisvahendi määruse II jaotise III*** peatükis osutatud aastaseid või mitmeaastaseid tegevuskavu ja meetmeid. ***Käesoleva määruse suhtes kohaldatakse [naabruspoliitika, arengu ja rahvusvahelise koostöö rahastamisvahendi määruse] II jaotise III peatükki, v.a artikli 24 lõiget 1 [rahastamiskõlblikud isikud ja üksused].*** | 1. IPA III alusel ***antavat*** abi ***kasutatakse*** finantsmäärusega kooskõlas eelarve otsese või kaudse täitmise korras, kasutades ***III a*** peatükis osutatud aastaseid või mitmeaastaseid tegevuskavu ja meetmeid. |

**Muudatusettepanek 64**

**Ettepanek võtta vastu määrus**
**Artikkel 8 – lõige 1 a (uus)**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| | ***1 a. Eelarve kaudsest täitmisest võib loobuda, kui abisaaja ei suuda või ei taha hallata eraldatud rahalisi vahendeid kooskõlas käesoleva määruse alusel kehtestatud eeskirjade, põhimõtete ja eesmärkidega. Kui abisaaja ei järgi demokraatia, õigusriigi, inimõiguste ja põhivabaduste austamise põhimõtteid või rikub liiduga sõlmitud asjakohastes kokkulepetes võetud kohustusi, võib komisjon konkreetsete poliitikavaldkondade või programmide puhul minna koos abisaajaga toimuvalt eelarve kaudselt täitmiselt üle ühe või enama muu volitatud üksusega, kes ei ole abisaaja, teostatavale eelarve kaudsele täitmisele või eelarve otsesele täitmisele.*** |

**Muudatusettepanek 65**

**Ettepanek võtta vastu määrus**

**Artikkel 8 – lõige 1 b (uus)**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| | ***1 b. Komisjon peab Euroopa Parlamendiga dialoogi ja võtab arvesse Euroopa Parlamendi seisukohti valdkondades, milles parlamendil on oma abiprogrammid, nagu suutlikkuse tõstmine ja valimiste vaatlemine.*** |

**Muudatusettepanek 66**

**Ettepanek võtta vastu määrus**
**Artikkel 8 – lõige 2 a (uus)**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| | ***2 a. Komisjon kaasab Euroopa Parlamendi täiel määral küsimustes, mis on seotud käesoleva artikli kohaste meetmete kavandamise ja rakendamisega, sealhulgas kõik kavandatavad olulised muudatused või eraldised.*** |

**Muudatusettepanek 67**

**Ettepanek võtta vastu määrus**
**Artikkel 8 – lõige 2 b (uus)**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| | ***2 b. Üldise või valdkondliku eelarvetoetuse väljamaksmise tingimuseks on rahuldavad edusammud abisaajaga kokku lepitud eesmärkide täitmisel.***<br><br>***Komisjon kohaldab määruse (EL) .../... [naabruspoliitika, arengu- ja rahvusvahelise koostöö rahastamisvahendi määrus] artikli 23 lõikes 4 sätestatud eelarvetoetuse tingimuslikkuse kriteeriume. Komisjon võtab meetmeid eelarvetoetuse kaudu antava liidu rahastamise vähendamiseks või peatamiseks juhtudel, kui juhtimis- ja kontrollisüsteemides eiratakse süsteemselt eeskirju või ei tehta abisaajaga kokku*** |

***lepitud eesmärkide saavutamisel rahuldavaid edusamme.***

***Kui komisjon taastab käesolevas artiklis osutatud peatamise järel abi andmise, tuleb ühtlasi anda suunatud abi riigi auditeerimisasutustele.***

**Muudatusettepanek 68**

**Ettepanek võtta vastu määrus**
**III a peatükk (uus) – pealkiri**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| | ***III a peatükk*** |
| | ***Elluviimine*** |

**Muudatusettepanek 69**

**Ettepanek võtta vastu määrus**
**Artikkel 8 a (uus)**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| | ***Artikkel 8 a*** |
| | ***Tegevuskavad ja meetmed*** |
| | ***1. Komisjon võtab vastu aastased või mitmeaastased tegevuskavad või meetmed. Meetmed võivad vormilt olla üksikmeetmed, erimeetmed, toetusmeetmed või eriabimeetmed. Tegevuskavades ja meetmetes määratakse kindlaks iga meetmega taotletavad eesmärgid, oodatavad tulemused ja peamised tegevused, kohaldamismeetodid, eelarve ja kõik seonduvad toetuskulud.*** |
| | ***2. Tegevuskavad põhinevad programmdokumentidel, v.a lõigetes 3 ja 4 osutatud juhtudel.*** |
| | ***Vajaduse korral võidakse meede vastu võtta üksikmeetmena enne või pärast tegevuskavade vastuvõtmist. Üksikmeetmed põhinevad programmdokumentidel, v.a lõikes 3 osutatud juhtudel ja muudel nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel.*** |

***Ettenägematute vajaduste või asjaolude korral ja juhul, kui rahalisi vahendeid ei ole võimalik saada asjakohasematest allikatest, on komisjonil kooskõlas määruse ... [naabruspoliitika, arengu- ja rahvusvahelise koostöö rahastamisvahendi määrus] artikliga 34 õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte, milles sätestatakse erimeetmed, mis ei põhine programmdokumentidel.***

***3. Aastaseid või mitmeaastaseid tegevuskavu ja üksikmeetmeid võib kasutada määruse ... [naabruspoliitika, arengu- ja rahvusvahelise koostöö rahastamisvahendi määrus] artikli 4 lõike 4 punktis b osutatud kiirreageerimistegevuse elluviimiseks.***

***4. Komisjon võib võtta vastu määruse ... [naabruspoliitika, arengu- ja rahvusvahelise koostöö rahastamisvahendi määrus] artikli 4 lõike 4 punktis a osutatud kiirreageerimistegevuse eriabimeetmed.***

***5. Artikli 19 lõigete 3 ja 4 alusel võetavate meetmete kestus võib olla kuni 18 kuud ning seda ajavahemikku võib elluviimisel esinevate objektiivsete ja ettenägematute takistuste korral pikendada kaks korda kuni kuue kuu võrra (mis teeb kogukestuseks maksimaalselt 30 kuud) eeldusel, et meetmele ettenähtud rahalised vahendid ei suurene.***

***Pikaajaliste kriiside ja konfliktide korral võib komisjon võtta vastu täiendava eriabimeetme, mille kestus on kuni 18 kuud. Nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel võib võtta täiendavaid meetmeid juhul, kui liidu tegevuse järjepidevus käesoleva lõike alusel on oluline ja seda ei ole võimalik tagada muude vahenditega.***

**Muudatusettepanek 70**

**Ettepanek võtta vastu määrus**
**Artikkel 8 b (uus)**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
| --- | --- |
| | ***Artikkel 8 b*** |
| | ***Toetusmeetmed*** |
| | ***1. Liidupoolne rahastamine võib hõlmata rahastamisvahendi kasutamise ja selle eesmärkide saavutamisega seotud toetuskulusid, sealhulgas selliseks kasutamiseks vajaliku ettevalmistus-, jätku-, järelevalve-, kontrolli-, auditi- ja hindamistegevusega seotud haldustuge, samuti peakorteri ja liidu delegatsioonide kulusid programmi jaoks vajaliku haldustoe tagamisel ning käesoleva määruse alusel rahastatava tegevuse haldamisel, sealhulgas teavitus- ja teabevahetusmeetmeid ning ettevõtte infotehnoloogiasüsteeme.*** |
| | ***2. Kui artiklis 8 c osutatud tegevuskavad või meetmed ei sisalda toetuskulusid, võtab komisjon vajaduse korral toetusmeetmeid. Toetusmeetmete liidupoolne rahastamine võib katta järgmist:*** |
| | ***(a) uuringud, koosolekud, teavitamine, teadlikkuse tõstmine, koolitus, saadud kogemuste ja parimate tavade ettevalmistamine ja vahetamine, teabe avaldamine ning muud programmitööks ja meetmete haldamiseks vajaliku haldus- või tehnilise toega seotud kulud, sealhulgas tasustatud väliseksperdid;*** |
| | ***(b) teadus- ja innovatsioonitegevus ja uuringud asjakohastel teemadel ning nende tulemuste levitamine;*** |
| | ***(c) teavitamis- ja teabevahetusmeetmete, sealhulgas kommunikatsioonistrateegiate väljatöötamise ja liidu poliitilistest prioriteetidest teavitamise ja nende nähtavusega seotud kulud.*** |

**Muudatusettepanek 71**

**Ettepanek võtta vastu määrus**
**Artikkel 8 c (uus)**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
| --- | --- |
| | ***Artikkel 8 c*** |
| | ***Tegevuskavade ja meetmete vastuvõtmine*** |
| | ***1. Komisjon võtab tegevuskavad ja meetmed vastu otsusega kooskõlas finantsmäärusega.*** |
| | ***2. Liidu välistegevuse järjepidevuse huvides võtab komisjon selliste tegevuskavade ja meetmete kavandamisel ja järgneval kohaldamisel arvesse nõukogu ja Euroopa Parlamendi asjaomast poliitilist lähenemisviisi.*** |
| | ***Komisjon teavitab Euroopa Parlamenti kohe käesoleva artikli kohaste tegevuskavade ja meetmete kavandamisest, sealhulgas kavandatud summadest, ning teavitab Euroopa Parlamenti ühtlasi sisuliste muudatuste tegemisest või sellise abi pikendamisest. Võimalikult kiiresti pärast tegevuskava või meetme vastuvõtmist ja igal juhul kahe kuu jooksul esitab komisjon Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande, andes ülevaate vastuvõetud tegevuskava või meetme laadist, taustast ja põhjendustest, sealhulgas sellest, kuidas meede täiendab kasutatavat ja kavandatavat liidu lahendust.*** |
| | ***3. Enne selliste tegevuskavade ja meetmete vastuvõtmist, mis ei tugine artikli 7 kohastele programmdokumentidele, võtab komisjon kooskõlas artikliga 14 vastu delegeeritud õigusakti käesoleva määruse täiendamiseks, sätestades nende tegevuskavade ja meetmete konkreetsed eesmärgid, oodatavad tulemused, kasutatavad rahastamisvahendid, peamised tegevused ja soovituslikud rahaeraldised.*** |
| | ***4. Meetmete tasandil toimub asjakohane inimõigustealane, sotsiaalne ja keskkonnaalane sõelumine, sealhulgas seoses kliimamuutuste ja bioloogilise mitmekesisuse alase mõjuga, kooskõlas*** |

***kohaldatavate liidu seadusandlike aktidega, sealhulgas Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2011/92/EL[1 a] ja nõukogu direktiiviga 85/337/EMÜ[1 b], hõlmates asjakohasel juhul keskkonnamõju hindamist keskkonnatundlike meetmete, eelkõige uute suurte taristute puhul.***

***Kui see on asjakohane, kasutatakse valdkondlike programmide elluviimisel inimõigustele avalduva, sotsiaalse ja keskkonnamõju strateegilist hindamist. Komisjon tagab huvitatud sidusrühmade kaasamine nendesse hindamistesse ja üldsuse juurdepääsu selliste hindamiste tulemustele.***

---

***[1 a] Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. detsembri 2011. aasta direktiiv 2011/92/EL teatavate riiklike ja eraprojektide keskkonnamõju hindamise kohta (kodifitseeritud tekst) (ELT L 26, 28.1.2012, lk 1).***

***[1 b] Nõukogu 27. juuni 1985. aasta direktiiv 85/337/EMÜ teatavate riiklike ja eraprojektide keskkonnamõju hindamise kohta (EÜT L 175, 5.7.1985, lk 40).***

**Muudatusettepanek 72**

**Ettepanek võtta vastu määrus**
**Artikkel 8 d (uus)**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| | ***Artikkel 8 d*** |
| | ***Koostöömeetodid*** |
| | ***1. Käesoleva rahastamisvahendi raames täidab eelarvet komisjon, nagu on ette nähtud finantsmääruses, kas otse komisjoni enda või liidu delegatsioonide ja rakendusametite kaudu või kaudselt finantsmääruse artikli 62 lõike 1 punktis c loetletud üksuste kaudu.*** |
| | ***2. Käesoleva rahastamisvahendi raames võib rahalist abi anda ka*** |

***toetusena rahvusvahelistele, piirkondlikele või riiklikele fondidele, nt EIP, liikmesriikide, partnerriikide ja -piirkondade või rahvusvaheliste organisatsioonide või muude rahastajate loodud või hallatavatele fondidele.***

***3. Finantsmääruse artikli 62 lõike 1 punktis c ja määruse ... [naabruspoliitika, arengu- ja rahvusvahelise koostöö rahastamisvahendi määrus] artikli 29 lõikes 1 loetletud üksused täidavad igal aastal finantsmääruse artikli 155 kohaseid aruandekohustusi. Kõnealuste üksuste aruandlusnõuded on sätestatud partnerluse raamlepingus, rahalist toetust käsitlevas lepingus, eelarveliste tagatiste lepingus või rahastamislepingus.***

***4. Selle rahastamisvahendi alusel rahastatavaid meetmeid võib ellu viia paralleelse või ühise kaasrahastamise teel.***

***5. Paralleelse kaasrahastamise korral jagatakse meede mitmeks selgelt eristatavaks osaks, millest igaüht rahastab erinev kaasrahastav partner nii, et rahastamise lõppkasutust on alati võimalik kindlaks teha.***

***6. Ühise kaasrahastamise puhul jaotatakse meetme kogukulud kaasrahastavate partnerite vahel ning vahendid ühendatakse nii, et meetme konkreetsete tegevuste rahastamisallikat ei ole hiljem enam võimalik kindlaks teha.***

***7. Koostöö liidu ja tema partnerite vahel võib muu hulgas toimuda järgmises vormis:***

***(a) kolmepoolsed kokkulepped, mille kaudu liit koordineerib partnerriigile või -piirkonnale antava abi rahastamist kolmandate riikidega;***

***(b) halduskoostöö meetmed, näiteks liikmesriigi ja partnerriigi või -piirkonna avalike asutuste, kohalike asutuste, riigiasutuste või avalikke teenuseid osutavate eraõiguslike üksuste vaheline mestimine, samuti liikmesriikide lähetatud avaliku sektori eksperte ning***

***nende piirkondlikke ja kohalikke ametiasutusi kaasavad koostöömeetmed;***

***(c) toetus avaliku ja erasektori partnerluse loomiseks ja haldamiseks vajalike kulude rahastamiseks, sealhulgas laialdase osalemise toetamine, luues avaliku ja erasektori partnerlusstruktuuride hindamiseks ja järelevalveks sõltumatu kolmandast isikust kodanikuühiskonna organisatsiooni;***

***(d) valdkondlikku poliitikat toetavad programmid, millega liit toetab partnerriigi valdkondlikke programme;***

***(e) toetus kulude katmiseks seoses riigi osalemisega sellistes liidu programmides ja meetmetes, mida viivad ellu liidu asutused ja organid, samuti asutused või isikud, kellele on delegeeritud Euroopa Liidu lepingu V jaotise kohaste ühise välis- ja julgeolekupoliitika meetmete rakendamine;***

***(f) intressitoetused.***

**Muudatusettepanek 73**

**Ettepanek võtta vastu määrus**
**Artikkel 8 e (uus)**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| | ***Artikkel 8 e*** |
| | ***Liidupoolse rahastamise vormid ja kohaldamismeetodid*** |
| | ***1. Liidupoolne rahastamine võib toimuda finantsmäärusega ette nähtud rahastamisliike kasutades ning eelkõige*** |
| | ***(a) toetustena;*** |
| | ***(b) teenuste, asjade või ehitustööde hankelepingutena;*** |
| | ***(c) eelarvetoetusena;*** |
| | ***d) maksetena komisjoni poolt kooskõlas finantsmääruse artikliga 234 asutatud usaldusfondidesse;*** |

***(e) finantsinstrumentidena;***

***(f) eelarveliste tagatistena;***

***(g) segarahastamistoimingutena;***

***(h) võlakergendusena rahvusvaheliselt kokku lepitud võlakergendusprogrammi raames;***

***(i) finantsabina;***

***(j) tasustatud välisekspertide tööna.***

***2. Kui komisjon töötab koos partnerriikide sidusrühmadega, võtab ta rahastamise viisi, osaluse liigi, toetuse andmise korra ja toetuste haldamise sätete kindlaksmääramisel arvesse nende sidusrühmade iseärasusi, sealhulgas nende vajadusi ja asjaomast konteksti eesmärgiga jõuda võimalikult paljude selliste sidusrühmadeni ja reageerida nende vajadustele kõige paremini. Sellise hindamise puhul võetakse arvesse kõigi sidusrühmade, eelkõige kohaliku kodanikuühiskonna sisuka osalemise ja kaasamise tingimusi. Julgustatakse kasutama finantsmääruse kohast erikorda, nt partnerluslepinguid, kolmandatele isikutele rahalise toetuse andmise lubamist, otselepinguid või piiratud rahastamiskõlblikkusega pakkumiskutseid või kindlasummalisi makseid, ühikuhindu ja kindlamääralisi makseid, samuti kuludega sidumata rahalisi vahendeid, millele on osutatud finantsmääruse artikli 125 lõikes 1. Need erinevad viisid tagavad läbipaistvuse, jälgitavuse ja innovatsiooni. Julgustatakse koostööd kohalike ja rahvusvaheliste VVOde vahel, et tugevdada kohaliku kodanikuühiskonna suutlikkust eesmärgiga saavutada kodanikuühiskonna täielik osalemine arenguprogrammides.***

***3. Lisaks finantsmääruse artiklis 195 nimetatud juhtudele võib kasutada otselepingute sõlmimise menetlust järgmiste toetuste jaoks:***

***(a) väiketoetused inimõiguste kaitsjatele ja mehhanismide loomiseks***

***kiireloomuliste kaitsemeetmete rahastamiseks ohus olevate inimõiguste kaitsjate kaitsmiseks, mida antakse asjakohasel juhul, ilma et selleks oleks vaja kaasrahastamist, samuti vahendajatele ja muudele kodanikuühiskonna osalejatele, kes osalevad kriisi ja relvastatud konflikti käsitlevas dialoogis, konflikti lahendamises, lepitamises ja rahu tagamises;***

***(b) toetused, mida antakse asjakohasel juhul, ilma et oleks vaja kaasrahastamist, meetmete rahastamiseks kõige raskemates tingimustes juhtudel, mil konkursikutse avaldamine oleks asjakohatu, sealhulgas olukorras, kus esineb tõsiseid puudujääke põhivabaduste vallas, kui ähvardatakse demokraatlikke institutsioone, kui kriis laieneb, kui tegemist on relvastatud konfliktiga, mil inimeste turvalisus on enim ohus, või kui inimõigusi kaitsvad organisatsioonid, üksikisikud, vahendajad ja muud kodanikuühiskonna osalejad, kes osalevad kriisi ja relvastatud konflikti käsitlevas dialoogis, lepitamises ja rahu tagamises, tegutsevad kõige raskemates tingimustes. Niisugused toetused ei või olla suuremad kui 1 000 000 eurot ja nende kestus ei tohi ületada 18 kuud, mida võib pikendada veel 12 kuu võrra juhul, kui nende kohaldamisel esineb objektiivseid ja ettenägematuid takistusi;***

***(c) toetused ÜRO inimõiguste ülemvoliniku büroole ja Euroopa ülikoolidevahelisele inimõiguste ja demokratiseerimise edendamise keskusele (Global Campus), mis pakub Euroopa inimõiguste ja demokratiseerimise valdkonna magistriprogrammi, ja sellega seotud võrgustikule, kuhu kuuluvad ülikoolid pakuvad kraadiõpet inimõiguste valdkonnas, sealhulgas stipendiume kolmandate riikide üliõpilastele, teadustöötajatele, õpetajatele ja inimõiguste kaitsjatele;***

***(d) väikesed projektid, mida on kirjeldatud määruse ... [naabruspoliitika,***

***arengu- ja rahvusvahelise koostöö rahastamisvahendi määrus] artiklis 23a.***

***Lõike 1 punktis c osutatud eelarvetoetus, sealhulgas sektori reformi tulemuslikkuse lepingute kaudu, põhineb riigi isevastutusel, vastastikusel vastutusel ja pühendumusel universaalsetele väärtustele, demokraatiale, inimõigustele, soolisele võrdõiguslikkusele, sotsiaalsele kaasamisele, inimarengule ja õigusriigile, ning selle eesmärk on tugevdada liidu ja partnerriikide vahelisi partnerlusi. See hõlmab tugevdatud poliitilist dialoogi, suutlikkuse suurendamist ja paremat valitsemist, täiendades partnerite pingutusi rohkem vahendeid koguda ja paremini kulutada, et toetada kestlikku ja kaasavat sotsiaalmajanduslikku arengut, mis toob kasu kõigile, inimväärsete töökohtade loomist, pöörates erilist tähelepanu noortele, igasuguse ebavõrdsuse vähendamist ja vaesuse kaotamist, võttes nõuetekohaselt arvesse kohalikku majandust, keskkonna- ja sotsiaalõigusi.***

***Iga otsus anda eelarvetoetust peab põhinema liidu kokkulepitud eelarvetoetuse poliitikal, selgetel rahastamiskõlblikkuse kriteeriumidel ning ohtude ja kasu hoolikal hindamisel. Üks peamisi tegureid nimetatud otsuse tegemisel on partnerriikide pühendumuse, tulemuste ja edusammude hindamine demokraatia, inimõiguste ja õigusriigi seisukohalt.***

***4. Eelarvetoetus peab olema diferentseeritud, et paremini vastata partnerriigi poliitilisele, majanduslikule ja sotsiaalsele keskkonnale, võttes arvesse ebakindlaid olukordi.***

***Finantsmääruse artikli 236 kohase eelarvetoetuse andmisel määratleb komisjon selgelt eelarvetoetuse tingimuslikkuse kriteeriumid ja jälgib nende täitmist, sealhulgas reformide ja läbipaistvusega tehtud edusamme, ning toetab parlamentaarse kontrolli arendamist, riiklikku auditivõimekust,***

***kodanikuühiskonna organisatsioonide osalemist järelevalves ning suuremat läbipaistvust ja üldsuse paremat juurdepääsu teabele ning selliste tugevate riigihankesüsteemide väljatöötamist, mis toetavad kohaliku majanduse arengut ja kohalikke ettevõtjaid.***

***5. Eelarvetoetuse maksmisel lähtutakse näitajatest, millega tõendatakse edusamme asjaomase partnerriigiga kokku lepitud eesmärkide saavutamisel.***

***6. Käesoleva määruse kohased rahastamisvahendid võivad vormilt olla nt laenud, tagatised, omakapital või kvaasiomakapital, investeeringud või osalused ja riskijagamisvahendid, kui see on võimalik ja kooskõlas finantsmääruse artikli 209 lõikes 1 sätestatud põhimõtetega, EIP, mitmepoolse Euroopa finantsasutuse, näiteks Euroopa Rekonstruktsiooni- ja Arengupanga või kahepoolse Euroopa finantsasutuse, näiteks kahepoolsete arengupankade juhtimisel, ühendades sellise toetuse võimaluse korral nii liikmesriikide kui ka kolmandate isikute antava täiendava muus vormis toetustega.***

***Käesoleva määruse alusel võivad liidu rahastamisvahenditesse osamakseid teha liikmesriigid, samuti finantsmääruse artikli 62 lõike 1 punktis c osutatud üksused.***

***7. Nimetatud rahastamisvahendeid võib kohaldamise ja aruandluse eesmärgil rahastuteks rühmitada.***

***8. Komisjon või Euroopa välisteenistus ei alusta uusi ega tee uuendatud toiminguid üksustega, mis asuvad või on asutatud jurisdiktsioonides, mis on liidu asjakohase poliitika alusel kantud koostööd mittetegevate jurisdiktsioonide loetellu või mis on Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2015/849 artikli 9 lõike 2 kohaselt tehtud kindlaks kui suure riskiga kolmandad riigid või mis ei järgi liidu või rahvusvahelisel***

***tasandil kokku lepitud maksustandardeid seoses läbipaistvuse ja teabevahetusega.***

***9. Liidupoolne rahastamine ei või tekitada eriomaseid makse, tollimakse ega muid lõive ega anda alust nende kogumiseks.***

***10. Partnerriikide kehtestatud maksud, tollimaksud ja muud lõivud võivad olla käesoleva määruse alusel rahastamiskõlblikud.***

**Muudatusettepanek 74**

**Ettepanek võtta vastu määrus**
**Artikkel 8 f (uus)**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| | ***Artikkel 8 f*** |
| | ***Ülekandmised, aastased osamaksed, kulukohustuste assigneeringud, tagasimaksed ja rahastamisvahendite raames tekkinud tulud*** |
| | ***1. Lisaks finantsmääruse artikli 12 lõikele 2 kantakse käesoleva määruse kohased kasutamata kulukohustuste ja maksete assigneeringud automaatselt üle ning neid võib kulukohustustega siduda kuni järgmise eelarveaasta 31. detsembrini. Järgmisel eelarveaastal tuleb esmalt kasutada üle kantud summa.*** |
| | ***Komisjon esitab kooskõlas finantsmääruse artikli 12 lõikega 6 Euroopa Parlamendile ja nõukogule teabe assigneeringute kohta, mis kanti automaatselt üle, sealhulgas asjaomaste summade kohta.*** |
| | ***2. Lisaks finantsmääruse artiklis 15 assigneeringute uuesti kättesaadavaks tegemise kohta sätestatud eeskirjadele tehakse esialgsel eelarvereal uuesti kättesaadavaks kulukohustuste assigneeringud, mis vastavad nende kulukohustuste summale, mis vabastati käesoleva määruse alusel rakendatava meetme täieliku või osalise rakendamata*** |

| | |
|---|---|
| | ***jätmise tõttu.*** |
| | ***Määruse (millega määratakse kindlaks mitmeaastane finantsraamistik) artikli 12 lõike 1 punktis b esitatud viiteid finantsmääruse artiklile 15 tõlgendatakse käesoleva määruse kohaldamisel ka viidetena käesolevale lõikele.*** |
| | ***3. Pikemalt kui ühe eelarveaasta vältel toimuvate tegevustega kaasnevad eelarvelised kulukohustused võib jagada aastasteks osamakseteks mitmele aastale kooskõlas finantsmääruse artikli 112 lõikega 2.*** |
| | ***Finantsmääruse artikli 114 lõike 2 kolmandat lõiku selliste mitmeaastaste meetmete suhtes ei kohaldata. Komisjon vabastab automaatselt kõik meetme kulukohustuste osad, mida ei ole selle eelarvelise kulukohustuse viienda aasta 31. detsembriks kasutatud eelrahastamiseks või vahemaksete tegemiseks või mille kohta ei ole esitanud tõendatud kuluaruannet ega maksetaotlust.*** |
| | ***Käesoleva artikli lõiget 2 kohaldatakse ka aastaste osamaksete suhtes.*** |
| | ***4. Erandina finantsmääruse artikli 209 lõikest 3 kantakse tagasimaksed ja rahastamisvahendi raames tekkinud tulud pärast halduskulude ja -tasude mahaarvamist sihtotstarbelise sisetuluna nende esialgsele eelarvereale. Komisjon analüüsib iga viie aasta tagant olemasolevate rahastamisvahendite panust liidu eesmärkide saavutamisse ja nende rahastamisvahendite mõjusust.*** |

**Muudatusettepanek 75**

**Ettepanek võtta vastu määrus**
**Artikkel 9 – lõige 4**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| 4. Kui piiriülese koostöö programmid [ETK määruse] artikli 12 kohaselt | 4. Kui piiriülese koostöö programmid [ETK määruse] artikli 12 kohaselt |

| | |
|---|---|
| lõppevad, võib selliselt lõpetatud programmile käesoleva määruse raames eraldatud saadavalolevaid vahendeid kasutada muude käesoleva määruse kohaselt rahastamiskõlblike meetmete rahastamiseks. | lõppevad, võib selliselt lõpetatud programmile käesoleva määruse raames eraldatud saadavalolevaid vahendeid kasutada muude käesoleva määruse kohaselt rahastamiskõlblike meetmete rahastamiseks. ***Sellisel juhul, kui aasta jooksul rahastamiskõlblikke projekte ei ole, võib eraldised järgmisesse aastasse üle kanda.*** |

**Muudatusettepanek 76**

**Ettepanek võtta vastu määrus**
**VI peatükk – pealkiri**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| JÄRELEVALVE ***JA*** HINDAMINE | JÄRELEVALVE***, ARUANDLUS,*** HINDAMINE ***JA TEAVITAMINE*** |

**Muudatusettepanek 77**

**Ettepanek võtta vastu määrus**
**Artikkel 12 – lõige 2**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| 2. IPA III ***rakendamise*** ja artiklis 3 sätestatud erieesmärkide saavutamisel tehtavate edusammude järelevalveks kasutatavad näitajad sätestatakse käesoleva määruse IV lisas. | 2. IPA III ***elluviimise*** ja artiklis 3 sätestatud erieesmärkide saavutamisel tehtavate edusammude järelevalveks kasutatavad näitajad sätestatakse käesoleva määruse IV lisas. |

**Muudatusettepanek 78**

**Ettepanek võtta vastu määrus**
**Artikkel 12 – lõige 4**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| 4. IPA III abi tulemuste raamistikus arvestatakse lisaks IV lisas osutatud näitajatele laienemisaruandeid. | 4. IPA III abi tulemuste raamistikus arvestatakse lisaks IV lisas osutatud näitajatele laienemisaruandeid ***ja komisjoni hinnanguid majandusreformiprogrammide kohta***. |

**Muudatusettepanek 79**

**Ettepanek võtta vastu määrus**
**Artikkel 12 – lõige 4 a (uus)**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| | ***4 a. Komisjon esitab Euroopa Parlamendile ja nõukogule määruse (EL) .../... [naabruspoliitika, arengu- ja rahvusvahelise koostöö rahastamisvahendi määrus] artiklis 32 osutatud vahe- ja lõpphindamise aruanded ja tutvustab neid. Komisjon avaldab need aruanded.*** |

**Muudatusettepanek 80**

**Ettepanek võtta vastu määrus**
**Artikkel 12 – lõige 5**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| 5. Lisaks finantsmääruse artiklile 129 liidu finantshuvide kaitse tagamise kohta annavad ***I lisas loetletud*** abisaajad eelarve kaudse täitmise korral komisjonile viivitamata teada eeskirjade eiramiste, sealhulgas pettuste kahtlustest, mille kohta on olemas esmakordne halduslik või kohtulik tuvastamine, ja hoiavad teda kursis haldus- ja kohtumenetluste edenemisega. Aruandluseks toimub elektrooniliselt, kasutades komisjoni loodud eiramisjuhtumite haldamise süsteemi. | 5. Lisaks finantsmääruse artiklile 129 liidu finantshuvide kaitse tagamise kohta annavad abisaajad eelarve kaudse täitmise korral komisjonile viivitamata teada eeskirjade eiramiste, sealhulgas pettuste kahtlustest, mille kohta on olemas esmakordne halduslik või kohtulik tuvastamine, ja hoiavad teda kursis haldus- ja kohtumenetluste edenemisega. Aruandluseks toimub elektrooniliselt, kasutades komisjoni loodud eiramisjuhtumite haldamise süsteemi. ***Komisjon aitab edendada abisaajate parlamentaarset kontrolli ja auditivõimekust ning suuremat läbipaistvust ja üldsuse juurdepääsu teabele. Komisjon, komisjoni asepresident ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ning eelkõige liidu delegatsioonid abisaajariikides tagavad, et kõik rahaliste vahendite eraldamised eelarve kaudse täitmise raames toimuvad läbipaistval, depolitiseeritud ja erapooletul viisil ning vahendid jaotatakse õiglaselt piirkondade ja kohalike omavalitsuste vajadusi arvesse*** |

***võttes.***

**Muudatusettepanek 81**

**Ettepanek võtta vastu määrus**
**Artikkel 14 – lõige 2**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| 2. Komisjonile antakse ***artiklis*** 13 osutatud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte. | 2. Komisjonile antakse ***artikli 7 lõikes 3 ning artiklites 7 a (uus),*** 13 ***ja 15*** osutatud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte. |

**Muudatusettepanek 82**

**Ettepanek võtta vastu määrus**
**Artikkel 14 a (uus)**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| | ***Artikkel 14 a*** |
| | ***Demokraatlik vastutus*** |
| | ***1. Selleks et tõhustada liidu institutsioonide ja teenistuste, eelkõige Euroopa Parlamendi, komisjoni ja Euroopa välisteenistuse vahelist dialoogi, soodustada välisrahastamisvahendite üldist sidusust ja tagada suurem läbipaistvus ja vastutus, samuti otstarbekus komisjoni õigusaktide ja meetmete vastuvõtmisel, võib Euroopa Parlament kutsuda komisjoni ja Euroopa välisteenistuse parlamendi ette, et arutada strateegilisi suundumusi ja suuniseid seoses käesoleva määruse kohase programmitööga. See dialoog võib vajaduse korral toimuda Euroopa Parlamendi, komisjoni või Euroopa välisteenistuse taotluse alusel ka enne delegeeritud õigusaktide ja aastaeelarve projekti vastuvõtmist komisjonis, pidades silmas olulisi poliitilisi arenguid.*** |
| | ***2. Enne lõikes 1 osutatud dialoogi toimumist esitavad komisjon ja Euroopa välisteenistus Euroopa Parlamendile kõik selle dialoogiga seotud asjakohased dokumendid. Kui dialoog on seotud*** |

| | |
|---|---|
| | ***aastaeelarvega, esitatakse konsolideeritud teave kõigi kooskõlas artikliga 8 c vastu võetud või kavandatavate tegevuskavade ja meetmete kohta, teave koostöö kohta riikide, piirkondade ja valdkondade lõikes ning teave kiirreageerimismeetmete ja välistegevuse tagatise kasutamise kohta.*** |
| | ***3. Komisjon ja Euroopa välisteenistus võtavad täiel määral arvesse Euroopa Parlamendi väljendatud seisukohta. Juhul kui komisjon või Euroopa välisteenistus Euroopa Parlamendi seisukohta arvesse ei võta, esitavad nad nõuetekohase põhjenduse.*** |
| | ***4. Komisjon ja Euroopa väliseenistus vastutavad eelkõige artiklis 7 c osutatud juhtrühma kaudu Euroopa Parlamendi teavitamise eest käesoleva määruse kohaldamise seisu, eriti käimasolevate meetmete, tegevuste ja tulemuste kohta.*** |

**Muudatusettepanek 83**

**Ettepanek võtta vastu määrus**
**Artikkel 15 – pealkiri**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| Täiendavate ***rakenduseeskirjade*** vastuvõtmine | Täiendavate ***eeskirjade*** vastuvõtmine |

**Muudatusettepanek 84**

**Ettepanek võtta vastu määrus**
**Artikkel 15 – lõige 1**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| 1. Erieeskirjad***, millega kehtestatakse käesoleva määruse rakendamise ühetaolised tingimused, eelkõige*** ühinemiseks ettevalmistumiseks loodavate struktuuride ja maaelu arenguabi kohta***,*** võetakse vastu ***artiklis 16 osutatud kontrollimenetlusega***. | 1. Erieeskirjad ühinemiseks ettevalmistumiseks loodavate struktuuride ja maaelu arenguabi kohta võetakse vastu ***delegeeritud õigusaktidega***. |

**Muudatusettepanek 85**

**Ettepanek võtta vastu määrus**
**Artikkel 15 – lõige 2**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| 2. ***Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 5***. | 2. ***Komisjon võtab tegevuskavad ja meetmed vastu otsusega kooskõlas finantsmäärusega***. |

**Muudatusettepanek 86**

**Ettepanek võtta vastu määrus**
**Artikkel 16**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| ***Artikkel 16*** | ***välja jäetud*** |
| ***Komitee*** | |
| ***1. Komisjoni abistab komitee („ühinemiseelse rahastamisvahendi komitee“). Kõnealune komitee on komitee [määruse (EL) nr 182/2011] tähenduses.*** | |
| ***2. Kui komitee arvamus tuleb saada kirjaliku menetluse teel, siis lõpetatakse kõnealune menetlus ilma tulemusteta, kui arvamuse esitamise tähtaja jooksul komitee eesistuja niimoodi otsustab või kui seda nõutakse komitee liikmete lihthäälteenamusega.*** | |
| ***3. Euroopa Investeerimispanga vaatleja võtab komitee menetlustest osa Euroopa Investeerimispanka puudutavate küsimuste puhul.*** | |
| ***4. IPA III komitee toetab komisjoni ja on pädev teostama määruse (EÜ) nr 1085/2006 ja määruse 231/2014 alusel õigustoiminguid ja võtma kohustusi ning rakendama määruse (EÜ) nr 389/2006 artiklit 3.*** | |
| ***5. IPA III komitee pädevus ei hõlma artikli 5 lõike 3 kohast panust programmi Erasmus+.*** | |

**Muudatusettepanek 87**

**Ettepanek võtta vastu määrus**
**Artikkel 17 – pealkiri**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| Teavitamine, teabevahetus ja avalikustamine | Teavitamine, teabevahetus***, nähtavus*** ja avalikustamine |

**Muudatusettepanek 88**

**Ettepanek võtta vastu määrus**
**Artikkel 17 – lõige 1**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| 1. ***Kohaldatakse [naabruspoliitika, arengu ja rahvusvahelise koostöö rahastamisvahendi määruse] artikleid 36 ja 37.*** | 1. ***Käesoleva määruse alusel rahalist abi andes võtavad komisjon, komisjoni asepresident ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ning eelkõige liidu delegatsioonid abisaajariikides kõik vajalikud meetmed, et tagada liidu rahalise toetuse nähtavus, sealhulgas jälgides toetusesaajate vastavust neile nõuetele. IPAst rahastatud meetmete suhtes kohaldatakse nõudeid, mis on sätestatud ELi välistegevuse nähtavuse ja teavitamise käsiraamatus. Komisjon võtab liidu rahastatud projektide jaoks vastu suunised iga abisaaja nähtavus- ja teavitusalaste meetmete kohta.*** |

**Muudatusettepanek 89**

**Ettepanek võtta vastu määrus**
**Artikkel 17 – lõige 1 a (uus)**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| | ***1 a. Komisjon võtab meetmeid, et tugevdada strateegilist teavitustegevust ja avalikku diplomaatiat liidu väärtuste edastamiseks ning liidu toetuse lisaväärtuse esiletoomiseks.*** |

**Muudatusettepanek 90**

**Ettepanek võtta vastu määrus**
**Artikkel 17 – lõige 1 b (uus)**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| | ***1 b. Liidu rahaliste vahendite saajad tunnistavad liidu rahastamise päritolu ning tagavad selle nõuetekohase nähtavuse,*** |
| | ***(a) tehes avalduse, mille abil tuuakse rahaliste vahendite rakendamisega seotud dokumentides ja teabematerjalides, sealhulgas ametlikul veebisaidil (kui see on olemas), nähtaval viisil välja liidult saadud toetus, ning*** |
| | ***(b) edendades meetmeid ja nende tulemusi, andes eri sihtrühmadele, sealhulgas meediale ja üldsusele, selle kohta sidusat, mõjusat ja proportsionaalset suunatud teavet.*** |
| | ***Komisjon kohaldab käesoleva määruse, selle alusel loodud meetmete ja saavutatud tulemustega seoses teabe- ja teabevahetusmeetmeid. Käesolevale määrusele eraldatud rahalised vahendid peavad ühtlasi aitama kaasa liidu poliitiliste prioriteetide tutvustamisele niivõrd, kuivõrd need on otseselt seotud artiklis 3 ning II ja III lisas osutatud eesmärkidega.*** |

**Muudatusettepanek 91**

**Ettepanek võtta vastu määrus**
**Artikkel 19 – lõik 2**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| Seda kohaldatakse alates 1. jaanuarist 2021. | Seda kohaldatakse alates 1. jaanuarist 2021 ***kuni 31. detsembrini 2027***. |

**Muudatusettepanek 92**

**Ettepanek võtta vastu määrus**
**II lisa – lõik 1 – punkt a**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| (a) Õigusriigi tagamiseks vajalike institutsioonide loomine ja nende nõuetekohase toimimise edendamine varasest etapist alates. Kõnealuses valdkonnas võetavate meetmete eesmärgiks on luua sõltumatud, vastutustundlikud ja tõhusad kohtusüsteemid, sealhulgas läbipaistvad ja tulemustel põhinevad tööle värbamise, hindamis- ja edutamissüsteemid ning väärtegude korral kohaldatavad tulemuslikud distsiplinaarmenetlused; tagada ***tõhusate*** süsteemide loomine piiride kaitsmiseks, rändevoogude haldamiseks ja varjupaiga andmiseks seda vajavatele inimestele; töötada välja tõhusad vahendid organiseeritud kuritegevuse, inimkaubanduse, rändajate ebaseadusliku üle piiri toimetamise, rahapesu ja terrorismi rahastamise ning korruptsiooni vältimiseks ja nende vastu võitlemiseks; kaitsta ja edendada ***inimõiguste*** ja vähemuste hulka kuuluvate inimeste (sealhulgas romade ning lesbide, geide, biseksuaalide, trans- ja intersooliste inimeste) õigusi ning põhivabadusi, sealhulgas ***meediavabadus*** ja ***andmekaitse***. | (a) Õigusriigi tagamiseks vajalike institutsioonide loomine ja nende nõuetekohase toimimise edendamine varasest etapist alates. Kõnealuses valdkonnas võetavate meetmete eesmärgiks on ***võimude lahusus,*** luua sõltumatud, vastutustundlikud ja tõhusad kohtusüsteemid, sealhulgas läbipaistvad ja tulemustel põhinevad tööle värbamise, hindamis- ja edutamissüsteemid ning väärtegude korral kohaldatavad tulemuslikud distsiplinaarmenetlused; tagada ***asjakohaste*** süsteemide loomine piiride kaitsmiseks, rändevoogude haldamiseks ja varjupaiga andmiseks seda vajavatele inimestele; töötada välja tõhusad vahendid organiseeritud kuritegevuse, inimkaubanduse, rändajate ebaseadusliku üle piiri toimetamise, ***uimastite salakaubaveo,*** rahapesu ja terrorismi rahastamise ning korruptsiooni vältimiseks ja nende vastu võitlemiseks; kaitsta ja edendada ***inimõigusi, sealhulgas lapse õigusi, soolist võrdõiguslikkust*** ja vähemuste hulka kuuluvate inimeste (sealhulgas romade ning lesbide, geide, biseksuaalide, trans- ja intersooliste inimeste) õigusi ning põhivabadusi, sealhulgas ***meediavabadust*** ja ***andmekaitset***. |

**Muudatusettepanek 93**

**Ettepanek võtta vastu määrus**
**II lisa – lõik 1 – punkt c**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| (c) Majandusjuhtimise parandamine. Sekkumiste eesmärk on toetada majandusreformi programmi protsessis osalemist ja süsteemset koostööd | (c) Majandusjuhtimise parandamine. Sekkumiste eesmärk on toetada majandusreformi programmi protsessis osalemist ja süsteemset koostööd |

| | |
|---|---|
| rahvusvaheliste finantseerimisasutustega majanduspoliitika põhialuste valdkonnas ning tõhustada makromajandusliku stabiilsuse suurendamise suutlikkust ning toetada liikumist toimiva turumajanduse suunas, mis suudab konkurentsisurve ja turujõududega liidus toime tulla. | rahvusvaheliste finantseerimisasutustega majanduspoliitika põhialuste ***ning mitmepoolsete majandusinstitusioonide tugevdamise*** valdkonnas ning tõhustada makromajandusliku stabiilsuse suurendamise suutlikkust***, sotsiaalset sidusust*** ning toetada liikumist ***kestliku arengu ja*** toimiva turumajanduse suunas, mis suudab konkurentsisurve ja turujõududega liidus toime tulla. |

**Muudatusettepanek 94**

**Ettepanek võtta vastu määrus**
**II lisa – lõik 1 – punkt d**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| (d) Liidu ja selle partnerite konfliktide ennetamise, rahu kindlustamise ning kriisieelsete ja -järgsete olukordade lahendamise suutlikkuse edendamine, sealhulgas varajase hoiatamise ja konfliktiriski analüüsi kaudu; inimestevaheliste kontaktide, lepitus-, rahutagamis- ja usalduse suurendamise meetmete edendamine, ***arendades*** julgeoleku- ja arengumeetmete võtmise ***suutlikkust***. | (d) Liidu ja selle partnerite konfliktide ennetamise, rahu kindlustamise***, heanaaberlike suhete*** ning kriisieelsete ja -järgsete olukordade lahendamise suutlikkuse edendamine, sealhulgas varajase hoiatamise ja konfliktiriski analüüsi kaudu; inimestevaheliste kontaktide, lepitus-, ***vastutus-, rahvusvahelise õigusemõistmise,*** rahutagamis- ja usalduse suurendamise meetmete edendamine, ***sealhulgas piirkondliku komisjoni loomine endise Jugoslaavia territooriumil toimepandud sõjakuritegude ja muude inimõiguste rikkumistega seotud faktiliste asjaolude tuvastamiseks, ning*** julgeoleku- ja arengumeetmete võtmise ***suutlikkuse arendamine, küberkaitse ja strateegilise kommunikatsiooni suutlikkuse tugevdamine, et edendada väärinfo süstemaatilist paljastamist***. |

**Muudatusettepanek 95**

**Ettepanek võtta vastu määrus**
**II lisa – lõik 1 – punkt e**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| (e) ***I lisas loetletud abisaajariikide*** kodanikuühiskonna ja sotsiaalpartnerite organisatsioonide, sealhulgas kutseliitude suutlikkuse tugevdamine ning liidu organisatsioonide ja ***I lisas loetletud*** abisaajariikide organisatsioonide vaheliste võrgustike loomise innustamine kõigil tasanditel, misläbi võimaldatakse neil osaleda tulemuslikus dialoogis nii avaliku kui ka erasektori osapooltega. | (e) ***Abisaajariikide*** kodanikuühiskonna ja sotsiaalpartnerite organisatsioonide, sealhulgas kutseliitude suutlikkuse***, sõltumatuse ja pluralismi*** tugevdamine ning liidu organisatsioonide ja abisaajariikide organisatsioonide vaheliste võrgustike loomise innustamine kõigil tasanditel, misläbi võimaldatakse neil osaleda tulemuslikus dialoogis nii avaliku kui ka erasektori osapooltega. ***Abi püütakse teha kättesaadavaks mitmesugustele organisatsioonidele abisaajariikides, st võimalikult laiaulatuslikult.*** |

**Muudatusettepanek 96**

**Ettepanek võtta vastu määrus**
**II lisa – lõik 1 – punkt f**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| (f) Partnerriikide õigusnormide, standardite, poliitika ja tavade liidu omadega ühtlustamise edendamine. | (f) Partnerriikide õigusnormide, standardite, poliitika ja tavade***, sealhulgas ÜVJP, avaliku sektori hangete ja riigiabi eeskirjade*** liidu omadega ühtlustamise edendamine. |

**Muudatusettepanek 97**

**Ettepanek võtta vastu määrus**
**II lisa – lõik 1 – punkt g**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| (g) Kvaliteetsele haridusele, koolitusele ja elukestvale õppele kõikidel tasanditel juurdepääsu parandamine ning kultuuri- ja loomesektori toetamine. Kõnealuses valdkonnas võetavate meetmete eesmärgiks on edendada võrdset | (g) Kvaliteetsele haridusele, koolitusele ja elukestvale õppele kõikidel tasanditel juurdepääsu parandamine ning kultuuri- ja loomesektori ***ning spordi*** toetamine. Kõnealuses valdkonnas võetavate meetmete eesmärgiks on edendada võrdset |

| | |
|---|---|
| juurdepääsu kvaliteetsetele väikelaste haridus- ja hooldusvõimalustele, alg- ja keskharidusele ning parandada põhioskuste õpetamist; tõsta haridustaset, alandada madala haridustasemega noorte osakaalu ja parandada õpetajate koolitamist. Arendada välja kutsehariduse ja -õppe süsteemid ning edendada töökohal õppimise süsteeme, et hõlbustada üleminekut tööturule; parandada kõrghariduse kvaliteeti ja asjakohasust; soodustada vilistlaste tegevust; parandada juurdepääsu elukestvale õppele ja toetada investeeringuid hariduse ja ***koolituse*** infrastruktuuridesse, eelkõige selleks et vähendada piirkondlikku ebavõrdsust ja edendada segregeerimata haridust ning teha seda muu hulgas digitehnoloogiate kasutamise kaudu. | juurdepääsu kvaliteetsetele***, kaasavatele ja kogukonnapõhistele*** väikelaste haridus- ja hooldusvõimalustele, alg- ja keskharidusele ning parandada põhioskuste õpetamist; tõsta haridustaset, alandada madala haridustasemega noorte osakaalu ja parandada õpetajate koolitamist***; anda lastele ja noortele rohkem õigusi ning võimaldada neil saavutada oma täielik potentsiaal***. Arendada välja kutsehariduse ja -õppe süsteemid ning edendada töökohal õppimise süsteeme, et hõlbustada üleminekut tööturule; parandada kõrghariduse kvaliteeti ja asjakohasust; soodustada vilistlaste tegevust; parandada juurdepääsu elukestvale õppele ja ***füüsilisele tegevusele ning*** toetada investeeringuid hariduse***, koolituse*** ja ***spordi*** infrastruktuuridesse, eelkõige selleks et vähendada piirkondlikku ebavõrdsust ja edendada segregeerimata haridust ning teha seda muu hulgas digitehnoloogiate kasutamise kaudu. |

**Muudatusettepanek 98**

**Ettepanek võtta vastu määrus**
**II lisa – lõik 1 – punkt h**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| (h) Kvaliteetsete töökohtade osakaalu ja tööturule juurdepääsu edendamine. Kõnealuses valdkonnas võetavate meetmete eesmärgiks on lahendada kõrge töötuse määra ja mitteaktiivsuse probleem, toetades eelkõige (mittetöötavate ja mitteõppivate) noorte, naiste, pikaajaliste töötute ja alaesindatud rühmade püsivat kaasamist tööturule. Meetmetega tahetakse stimuleerida kvaliteetsete töökohtade loomist ja toetada tööõigusnormide ja standardite tõhusat jõustamist kogu territooriumil. Meetmete ***teisteks põhieesmärkideks*** on soolise võrdõiguslikkuse toetamine, tööalase konkurentsivõime ja tootlikkuse edendamine, töötajate ja ettevõtjate | (h) Kvaliteetsete töökohtade osakaalu ja tööturule juurdepääsu edendamine. Kõnealuses valdkonnas võetavate meetmete eesmärgiks on lahendada kõrge töötuse määra ja mitteaktiivsuse probleem, toetades eelkõige (mittetöötavate ja mitteõppivate) noorte, naiste, pikaajaliste töötute ja alaesindatud rühmade püsivat kaasamist tööturule. Meetmetega tahetakse stimuleerida kvaliteetsete töökohtade loomist ja toetada tööõigusnormide ja ***rahvusvaheliselt kokku lepitud*** standardite tõhusat jõustamist kogu territooriumil***, sealhulgas soodustades Euroopa sotsiaalõiguste samba raames osutatud kesksete põhimõtete ja õiguste austamist***. Meetmete ***muud põhieesmärgid*** on soolise |

| | |
|---|---|
| kohanemine muutustega, kestliku sotsiaaldialoogi loomine ning tööturuasutuste, nagu riiklike tööturuasutuste ja tööinspektsioonide moderniseerimine ja tugevdamine. | võrdõiguslikkuse toetamine, tööalase konkurentsivõime ja tootlikkuse edendamine, töötajate ja ettevõtjate kohanemine muutustega, kestliku sotsiaaldialoogi loomine ning tööturuasutuste, nagu riiklike tööturuasutuste ja tööinspektsioonide moderniseerimine ja tugevdamine. |

**Muudatusettepanek 99**

**Ettepanek võtta vastu määrus**
**II lisa – lõik 1 – punkt i**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| (i) Sotsiaalse kaasatuse edendamine ning vaesuse vastu võitlemine. Kõnealuses valdkonnas võetavate meetmete eesmärgiks on moderniseerida sotsiaalkaitsesüsteeme, et tagada tõhus, tulemuslik ja piisav kaitse inimese igas eluetapis, edendada sotsiaalset kaasatust ja võrdseid võimalusi ***ning*** tegeleda ebavõrdsuse ja vaesusega. Kõnealuses valdkonnas võetavate meetmete puhul keskendutakse marginaliseerunud kogukondade, näiteks romade integreerimisele; soo, rassilise või etnilise päritolu, usutunnistuse või veendumuste, puuete, vanuse või seksuaalse sättumuse alusel toimuva diskrimineerimise tõkestamisele; taskukohastele, jätkusuutlikele ja kvaliteetsetele teenustele, sealhulgas alusharidusele ja lapsehoiule, eluasemetele, tervishoiuteenustele, esmastele sotsiaalteenustele ja pikaajalisele hooldusele juurdepääsu parandamisele, sealhulgas sotsiaalkaitse süsteemide ajakohastamise abil. | (i) Sotsiaalse kaasatuse edendamine ning vaesuse vastu võitlemine. Kõnealuses valdkonnas võetavate meetmete eesmärgiks on moderniseerida sotsiaalkaitsesüsteeme, et tagada tõhus, tulemuslik ja piisav kaitse inimese igas eluetapis, edendada sotsiaalset kaasatust ja võrdseid võimalusi***,*** tegeleda ebavõrdsuse ja vaesusega ***ning edendada üleminekut hoolduselt hoolekandeasutuses perekonna- ja kogukonnapõhisele hooldusele***. Kõnealuses valdkonnas võetavate meetmete puhul keskendutakse marginaliseerunud kogukondade, näiteks romade integreerimisele; soo, rassilise või etnilise päritolu, usutunnistuse või veendumuste, puuete, vanuse või seksuaalse sättumuse alusel toimuva diskrimineerimise tõkestamisele; taskukohastele, jätkusuutlikele ja kvaliteetsetele ***perekonna- ja kogukonnapõhistele*** teenustele, sealhulgas ***kaasavale ja segregeerimata*** alusharidusele ja lapsehoiule, eluasemetele, tervishoiuteenustele, esmastele sotsiaalteenustele ja pikaajalisele hooldusele juurdepääsu parandamisele, sealhulgas sotsiaalkaitse süsteemide ajakohastamise abil. ***Ei toetata meetmeid, mis aitavad kaasa mis tahes segregatsioonile või sotsiaalsele tõrjutusele.*** |

**Muudatusettepanek 100**

**Ettepanek võtta vastu määrus**
**II lisa – lõik 1 – punkt j**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| (j) Aruka, säästva, kaasava ja turvalise transpordi edendamine ja tähtsate võrguinfrastruktuuride kitsaskohtade kõrvaldamine, investeerides suure ELi lisandväärtusega projektidesse. Investeeringute tähtsuse järjekorda seadmisel tuleks lähtuda sellest, kui olulised on need ELiga ühenduse loomiseks üleeuroopalise transpordivõrgu TEN-T abil ning säästliku liikuvuse, heitekoguste vähendamise, keskkonnamõju ja turvalise liikuvuse seisukohalt, võttes arvesse sünergiat transpordiühenduse lepinguga edendatavate reformidega. | (j) Aruka, säästva, kaasava ja turvalise transpordi edendamine ja tähtsate võrguinfrastruktuuride kitsaskohtade kõrvaldamine, investeerides suure ELi lisandväärtusega projektidesse. Investeeringute tähtsuse järjekorda seadmisel tuleks lähtuda sellest, kui olulised on need ELiga ühenduse loomiseks üleeuroopalise transpordivõrgu TEN-T abil***, piiriüleste ühenduste ja töökohtade loomiseks*** ning säästliku liikuvuse, heitekoguste vähendamise, keskkonnamõju ja turvalise liikuvuse seisukohalt, võttes arvesse sünergiat transpordiühenduse lepinguga edendatavate reformidega. |

**Muudatusettepanek 101**

**Ettepanek võtta vastu määrus**
**II lisa – lõik 1 – punkt k**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| (k) Erasektori tegevuskeskkonna ja ettevõtete konkurentsivõime, sealhulgas aruka spetsialiseerumise parandamine, mis on majanduskasvu, töökohtade loomise ja ühtekuuluvuse peamised tõukejõud. Esmatähtsad on projektid, mis parandavad ettevõtluskeskkonda. | (k) Erasektori tegevuskeskkonna ja ettevõtete***, eelkõige VKEde*** konkurentsivõime, sealhulgas aruka spetsialiseerumise parandamine, mis on majanduskasvu, töökohtade loomise ja ühtekuuluvuse peamised tõukejõud. Esmatähtsad on ***kestlikud*** projektid, mis parandavad ettevõtluskeskkonda. |

**Muudatusettepanek 102**

**Ettepanek võtta vastu määrus**
**II lisa – lõik 1 – punkt m**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| (m) ***Toiduga*** kindlustatuse ja toiduohutuse toetamine ning mitmekesiste ja elujõuliste põllumajandusliku tootmise süsteemide toetamine aktiivsetes maakogukondades ja maal. | (m) ***Toidu ja veega*** kindlustatuse ja toiduohutuse toetamine ning mitmekesiste ja elujõuliste põllumajandusliku tootmise süsteemide toetamine aktiivsetes maakogukondades ja maal. |

**Muudatusettepanek 103**

**Ettepanek võtta vastu määrus**
**II lisa – lõik 1 – punkt p**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| (p) Põllumajandus- ja toiduainete sektori suutlikkuse suurendamine konkurentsisurve ja turujõududega toimetulekuks ning järkjärguliseks vastavusse viimiseks liidu eeskirjade ja standarditega, püüdes samas täita majandus-, sotsiaal- ja keskkonnaeesmärke maapiirkondade ja rannikualade tasakaalustatud territoriaalse arengu raames. | (p) Põllumajandus- ja toiduainete sektori suutlikkuse suurendamine konkurentsisurve ja turujõududega toimetulekuks ning järkjärguliseks vastavusse viimiseks liidu eeskirjade ja standarditega ***eesmärgiga suurendada liidu turule eksportimise suutlikkust***, püüdes samas täita majandus-, sotsiaal- ja keskkonnaeesmärke maapiirkondade ja rannikualade tasakaalustatud territoriaalse arengu raames. |

**Muudatusettepanek 104**

**Ettepanek võtta vastu määrus**
**II lisa – lõik 1 – punkt p a (uus)**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| | ***(p a) Selliste tegevuste edendamine ja pikaajaliste strateegiate ja poliitika parandamine, mille eesmärk on hoida ära radikaliseerumine ja vägivaldne äärmuslus ning nende nähtuste vastu võidelda.*** |

**Muudatusettepanek 105**

**Ettepanek võtta vastu määrus**
**III lisa – lõik 1 – punkt a**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| (a) piiriülese tööhõive, tööjõu liikuvuse ning sotsiaalse ja kultuurilise kaasatuse edendamine muu hulgas järgmise tegevuse abil: piiriüleste tööturgude integreerimine, sealhulgas piiriülene liikuvus; ühised kohalikud tööhõivealgatused; teabe- ja nõustamisteenused ning ühised koolitused; sooline võrdõiguslikkus; võrdsed võimalused; sisserändajate kogukondade ja haavatavate rühmade integreerimine; investeerimine riiklikesse tööturuasutustesse; riiklikesse ***tervishoiu-*** ja ***sotsiaalteenustesse*** tehtavate investeeringute toetamine; | (a) piiriülese tööhõive, tööjõu liikuvuse ning sotsiaalse ja kultuurilise kaasatuse edendamine muu hulgas järgmise tegevuse abil: piiriüleste tööturgude integreerimine, sealhulgas piiriülene liikuvus; ühised kohalikud tööhõivealgatused; teabe- ja nõustamisteenused ning ühised koolitused; sooline võrdõiguslikkus; võrdsed võimalused; sisserändajate kogukondade ja haavatavate rühmade integreerimine; investeerimine riiklikesse tööturuasutustesse; riiklikesse ***tervishoiuteenustesse, samuti perekonna-*** ja ***kogukonnapõhistele sotsiaalteenustele üleminekusse*** tehtavate investeeringute toetamine; |

**Muudatusettepanek 106**

**Ettepanek võtta vastu määrus**
**III lisa – lõik 1 – punkt d a (uus)**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| | ***(d a) tarbetute kaubandustõkete, sh bürokraatlike takistuste, tollimaksude ja mittetariifsete tõkete kõrvaldamise edendamine;*** |

**Muudatusettepanek 107**

**Ettepanek võtta vastu määrus**
**III lisa – lõik 1 – punkt e**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| (e) turismi ning kultuuri- ja looduspärandi edendamine; | (e) turismi***, spordi*** ning kultuuri- ja looduspärandi edendamine; |

**Muudatusettepanek 108**

**Ettepanek võtta vastu määrus**
**III lisa – lõik 1 – punkt f**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| (f) investeerimine noortesse, haridusse ja oskustesse muu hulgas järgmise tegevuse abil: ühiste haridus-, kutsekoolitus- ja koolituskavade ning ühist noorsootegevust toetava infrastruktuuri väljatöötamine ja rakendamine; | (f) investeerimine noortesse, ***sporti,*** haridusse ja oskustesse muu hulgas järgmise tegevuse abil: ***oskuste ja kvalifikatsioonide tunnustamise tagamine,*** ühiste haridus-, kutsekoolitus- ja koolituskavade ning ühist noorsootegevust toetava infrastruktuuri väljatöötamine ja rakendamine; |

**Muudatusettepanek 109**

**Ettepanek võtta vastu määrus**
**III lisa – lõik 1 – punkt g**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| (g) kohaliku ja piirkondliku valitsemise edendamine ***ning*** kohalike ja piirkondlike ametiasutuste planeerimis- ja haldussuutlikkuse tõhustamine; | (g) kohaliku ja piirkondliku valitsemise edendamine***, sealhulgas haldusasutuste vahelise piiriülese koostöö edendamine eesmärgiga soodustada leppimist ja rahu tagamist,*** kohalike ja piirkondlike ametiasutuste planeerimis- ja haldussuutlikkuse tõhustamine; |

**Muudatusettepanek 110**

**Ettepanek võtta vastu määrus**
**III lisa – lõik 1 – punkt g a (uus)**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| | ***(g a) investeerimine kodanikuühiskonna organisatsioonide suutlikkuse suurendamisse;*** |

**Muudatusettepanek 111**

**Ettepanek võtta vastu määrus**
**III lisa – lõik 1 – punkt g b (uus)**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| | ***(g b) haldusasutuste vahelise piiriülese koostöö edendamine eesmärgiga soodustada leppimist ja rahu tagamist,*** |

| | |
|---|---|
| | ***sealhulgas piirkondliku komisjoni loomine endise Jugoslaavia territooriumil toimepandud sõjakuritegude ja muude inimõiguste rikkumistega seotud faktiliste asjaolude tuvastamiseks (RECOM);*** |

**Muudatusettepanek 112**

**Ettepanek võtta vastu määrus**
**III lisa – lõik 1 – punkt i a (uus)**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| | ***(i a) piiriülese politsei- ja õigusalase koostöö ning teabevahetuse parandamine, et lihtsustada piiriüleste organiseeritud kuritegude ning seotud majandus- ja finantskuritegude ning korruptsiooni-, inimkaubandus- ja salakaubaveojuhtumite uurimist ja nende eest vastutusele võtmist;*** |

**Muudatusettepanek 113**

**Ettepanek võtta vastu määrus**
**IV lisa – lõik 1 – sissejuhatav osa**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| Järgmist tulemuslikkuse põhinäitajate loetelu kasutatakse selleks, et mõõta, kuidas liit on oma erieesmärkide saavutamisele kaasa aidanud: | Järgmist tulemuslikkuse põhinäitajate loetelu ***ning nende iga-aastast arengut*** kasutatakse selleks, et mõõta, kuidas liit on oma erieesmärkide saavutamisele kaasa aidanud ***ning milliseid edusamme on abisaajad teinud***: |

**Muudatusettepanek 114**

**Ettepanek võtta vastu määrus**
**IV lisa – lõik 1 – punkt 1 a (uus)**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| | ***1 a. Koondnäitaja, millega mõõdetakse partnerite pingusi seoses leppimise, rahu tagamise, heanaaberlike suhete, rahvusvaheliste kohustuste, soolise*** |

***võrdõiguslikkuse ja naiste õigustega.***

**Muudatusettepanek 115**

**Ettepanek võtta vastu määrus**
**IV lisa – lõik 1 – punkt 1 b (uus)**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| | ***1 b. Vägivalla puudumise näitaja, millega koos mõõdetakse konfliktide tõuketegurite (nt poliitiline või majanduslik tõrjutus) vähenemist lähteolukorra hinnangule tuginedes.*** |

**Muudatusettepanek 116**

**Ettepanek võtta vastu määrus**
**IV lisa – lõik 1 – punkt 1 c (uus)**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| | ***1 c. Abisaajariikide nende kodanike osakaal, kes arvavad, et nad on hästi informeeritud käesoleva määruse kohasest liidu abist (allikas: Euroopa Komisjon).*** |

**Muudatusettepanek 117**

**Ettepanek võtta vastu määrus**
**IV lisa – lõik 1 – punkt 3 a (uus)**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| | ***3 a. ÜVJP otsuste ja meetmetega vastavusse viimise määr ja aastane areng (allikas: Euroopa välisteenistus).*** |

**Muudatusettepanek 118**

**Ettepanek võtta vastu määrus**
**IV lisa – lõik 1 – punkt 5**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| 5. Riigi kulutused sotsiaalkindlustusele (protsent SKPst) ***(allikas:*** ILO***) või*** tööhõive määr ***(allikas: riiklik*** statistika***)***. | 5. Riigi kulutused sotsiaalkindlustusele (protsent SKPst)***, mille on esitanud*** ILO***, tervishoiukulutused, sissetulekute ebavõrdsus, vaesuse määr,*** tööhõive määr ***ja töötuse määr ametliku riikliku*** statistika ***alusel***. |

**Muudatusettepanek 119**

**Ettepanek võtta vastu määrus**
**IV lisa – lõik 1 – punkt 5 a (uus)**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| | ***5 a. Abisaaja Gini kordaja muutumine aja jooksul.*** |

**Muudatusettepanek 120**

**Ettepanek võtta vastu määrus**
**IV lisa – lõik 1 – punkt 10**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| 10. IPA toetuse saajate ning IPA ja ELi liikmesriikide vahel sõlmitud piiriüleste koostööprogrammide arv ***(allikas:*** Euroopa Komisjon***)***. | 10. IPA toetuse saajate ning IPA ja ELi liikmesriikide vahel sõlmitud ***ja ellu viidud*** piiriüleste koostööprogrammide arv***, mille on esitanud*** Euroopa Komisjon. |

**Muudatusettepanek 121**

**Ettepanek võtta vastu määrus**
**IV lisa – lõik 1 – punkt 10 a (uus)**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| | ***10 a. Meetmetes ja programmides aja jooksul osalevate uute organisatsioonide arv.*** |

**Muudatusettepanek 122**

**Ettepanek võtta vastu määrus**
**IV lisa – lõik 2**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
| --- | --- |
| Näitajad esitatakse vajaduse korral ***sugupoolte lõikes***. | Näitajad esitatakse vajaduse korral ***vanuse alampiiri ja soo tasandil***. |